1955. szeptember 1.
XI. évfolyam, 35. szám

LENIN INTÉZET Könyvtára

Ára 70 fillér

Ludas Matyi

A MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁSON

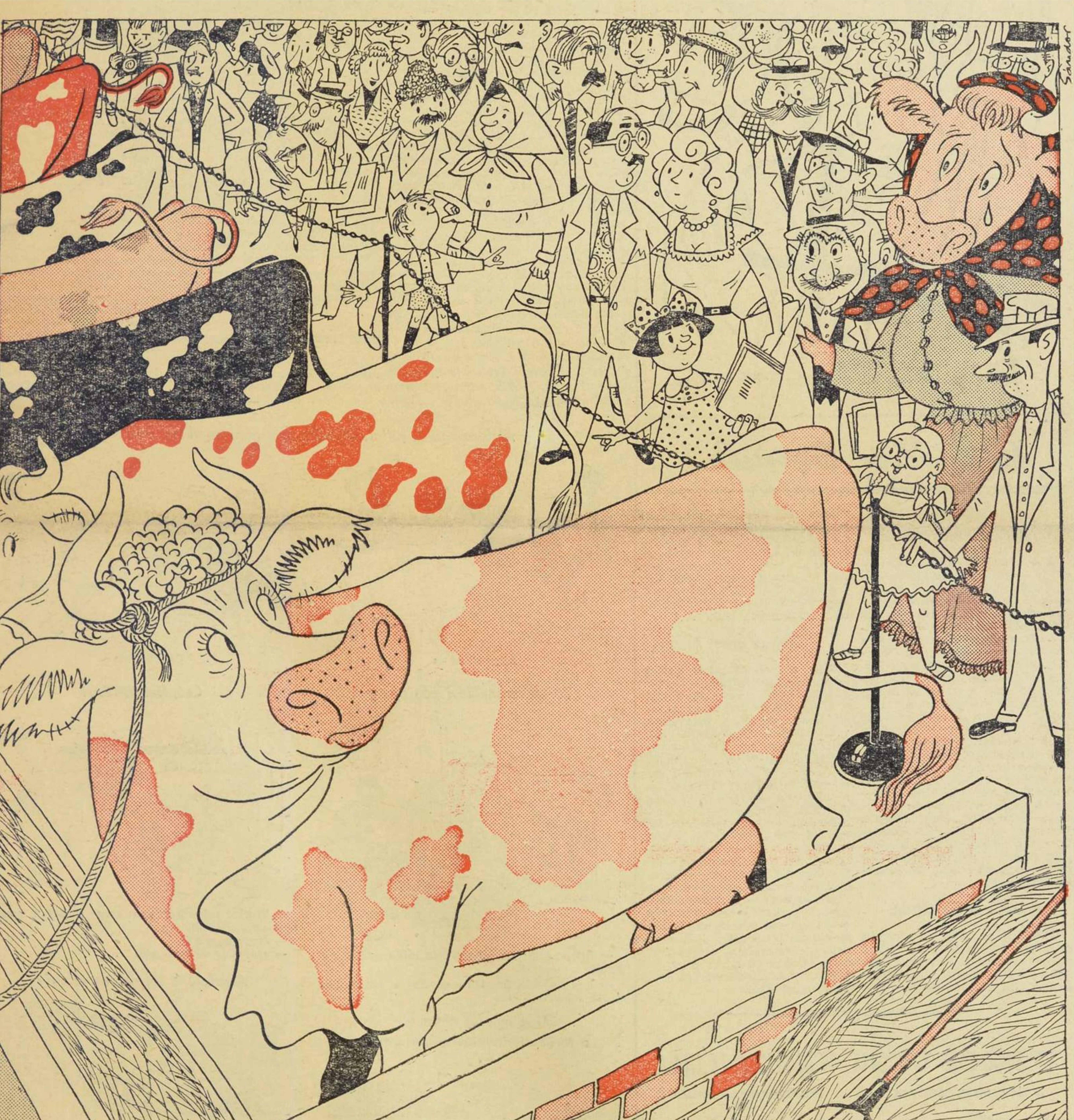

Riska: Hogyan kerültél a nézők közé, Bimbó?

Bimbó: Sajnos, napi félliterrel lemaradtam...

Ismerős légionáriusok

A francia kormány idegenlégiósokkal fojtja vérbe az északafrikai szabadságmozgalmakat.

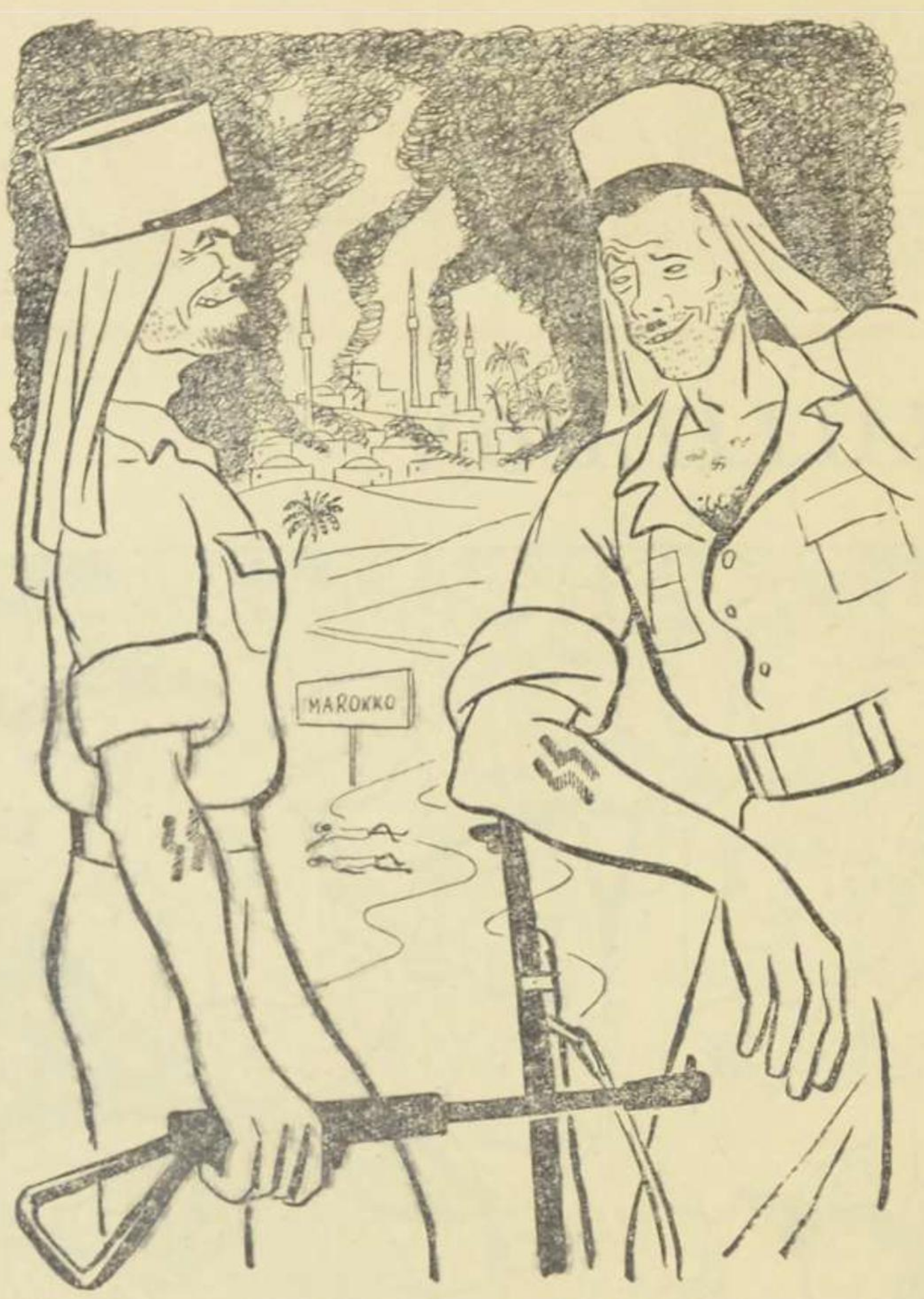

— Jó munka volt, úgye Hans?
— Igen, Fritz! Oradour óta nem szórakoztam ilyen jól.

(Kaján Tibor rajza)

Külföldi Szemle

Különös repülőszerencsétlenség

A kaliforniai Lupin Lodge közelében egy kétüléses kis repülőgép a fákat súrolva lepottyant, s kissé összetört, de sem a vezetőnek, sem az utasnak nem történt komolyabb baja. A szerencsétlenség egy nudista telep közelében történt, miközben a Nyugati Napfürdőzők Szövetségének tagjai éppen röplabdáztak, anélkül, hogy az ibolyántúli sugaraknak a legtenyérnyibb mértékben is gátat vetettek volna. A repülőgép két érdeklődője a jobb látási viszonyok érdekében részesítette előnyben az alacsonyrepülést, s kétségtelennek látszik, hogy azért nem vették észre a fákat, mert mást figyeltek. A nudisták különben — az Associated Press jelentése szerint — elmondták, hogy aznap a jó látási és napozási viszonyok közepette több repülőgép is körözött a tábor fölött, de szerencsére csak egyetlen szerencsétlenség történt.

A legfurcsább sztrájk

Új-Delhiben 6000 hivatalnok sztrájkba fogott. Mint az United Press beszámol róla, a hivatalnokok első lépésként nem borotválkoznak. Ha bérkövetelésüket továbbra sem teljesítik, megtagadják a nadrágviselést. Ha ez sem jár eredménnyel, a felsőtrikót dobják el, s öltözetük azzal az egyszerű viselettel egyezik majd, amelyet annakidején Gandhi népszerűsített. A párizsi Le Monde aggódva teszi fel a kérdést: mi lesz a következő lépés?...

Hol az arany?

Még a háború alatt történt, hogy az egykori „Führer“ egy repülőgépre való aranyrudat küldött a néhai „Duce“-nak, azzal a céllal, hogy az utóbbi fegyvereket vásárolhasson katonáinak, akik különben erre nem fektettek túlságosan nagy súlyt. Az aranyrudak értéke mintegy félmillió dollár volt. Az aranyat vivő Junkers-repülőgép nem érkezett meg rendeltetési helyére, mert az olasz Alpokban lezuhant. Sokan próbálták már megtalálni a kincset, de eddig még senkinek sem sikerült. Most, mint a Daily Mail írja, egy Furham nevű angol cipőgyári igazgató és két társa indult el az Alpokba, hogy megkeresse az aranyat. Ott állnak majd az égbenyúló csúcsok között, az örök hó birodalmában, szédítő szakadékok szélén, s messzenéző szemmel keresik az aranyat, hogy legyen mit befektetni a szépen fejlődő liverpooli cipőgyárba.

MIKLÓS DEÁK KRÓNIKÁJA

A KÚT NYILATKOZIK

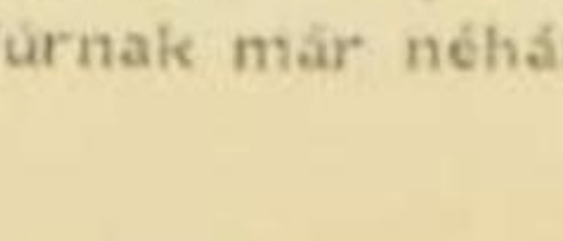

A szorgos újságolvasónak
E sorok nyilván szemetszúrnak:
A Nyírségen, Szabolcs megyében
Az idén harminc kutat fúrnak.

Ki ott egy kúttól kérdi: Hogy van?
Ezt a meglepő választ kapja:
„Kilátásaim kitűnőek,
Hiszen fúrnak már néhány napja...“

FÉLIG IRODALMI HÍR

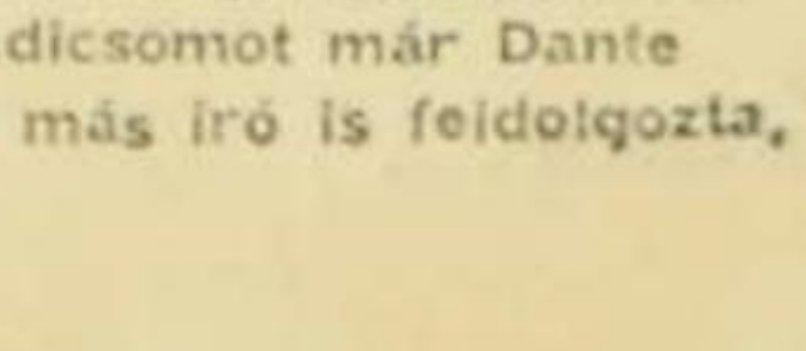

A jó Szegedi Konzervgyárnak
Fürgeségben nem lelni mását,
Mint hallom, megkezdte nemrég a
Paradicsom feldolgozását.

E ténykedést a jó konzervgyár
Persze nem újításként hozta:
A paradicsomot már Dante
S több más író is feldolgozta.

Gergely-KASSO:

Bor, víz és „fekete“

(Történetek és rajzok a törökszentmiklósi gépállomásról)

Hová szágu'd a Zetor?

A Törökszentmiklósi Gépállomásnak az a traktorosa, akiről alább szó lesz, régi traktoros volt. A traktoros régi volt, a Zetor, amit a múltkor kapott, új volt. A régi traktoros örült az új Zetornak, az új Zetor örült a régi traktorosnak. Az új Zetor, miként mindenki tudja, gyorsjáratú jármű, ha nagyon iparkodik, ér annyit (már gyorsaságban), mint egy jó motorkerékpár. A régi traktoros, akiben amúgy is volt egy ici-pici hajlandóság az elbizakodásra, mint a legtöbb emberben (félreértés ne essék: csak Törökszentmiklósról van szó!), úgy érezte magát a pompás új Zetoron, mintha „ő húzná a göncölt“ (ezt viszont a kartársai mondják). Olyan volt ez a gyorsan mozgó Zetor, mint egy jó táltos: nem volt előtte távolság. Az új Zetor nem ismerte azt a szót, hogy „messze“. De hiszen éppen ez volt a baj. Mert a törökszentmiklósi nagyvendéglő elég messze van a gépállomástól. De nem ám egy gyorsjárású Zetornak. A Zetor időnként el-elszáguldott a kocsma elé; de sajátságosképpen sohasem a vezetője nélkül. Ennek mindig ivás lett a vége, de sajátságosképpen sohasem a Zetor ivott. Addig ruccangattak nagy egyetértéssel a városba, Zetor és társa, amíg rájöttek, hogy ez így nem lesz egészen jó. Mármint a gépállomás jött rá. És minekutána se a Zetor vezető nélkül, se a vezető Zetor nélkül nem rohanhat minden szíre-szóra a kocsmába, elválasztották őket. Fentemlített traktoros egy 35-ös nehéz gépre került. Mégpedig a saját kérésére.

— Túlnagy kisértés volt nekem ez a gyorsjáratú gép — mondta szemrehányóan.

Pedig amúgy más hibája nem volt a gépnek.

★

Szomjas traktorok

A borról eszébe jut az embernek a víz. (Nem olyan hosszú logikai folyamat ez, mint az ember gondolná.) A vízzel bizony gyengén állnak a törökszentmiklósi gépállomáson. A kutat már fúrják, épül a víztorony, de azt mondják, hogy Törökszentmiklóson az épülő víztorony nem ad vizet. (Lehet, hogy másutt se.) Vontatóval, kannában, dézsában, hordóban, mikor miben, a városból hozzák a vizet. Csodálatos fürdői, zuhanyozói vannak a gépállomásnak — csak éppen víz nincs bennük. A megyei tanács beruházási igazgatósága megígérte, hogy a víztornyot november elsejére befejezik. Addig is le kell mosni persze a traktorokat, néha hatvanat egymás után. Rajzolóművészünk megörökítette mindezt egy rajzban. Tessék megnézni a lenti rajzot; nem lehet csodálni, ha kissé száraz a humora.

★

Kisértő csirkék és palackok

A törökszentmiklósi gépállomás a vállalt időre befejezte a cséplést. A törökszentmiklósiak is a géptől adtak be. Szolnok megye mindig élenjárt a beadásban. Most már a szántás, az őszi szántás aktuális Törökszentmiklóson.

Gyakran olvassuk az újságban, hogy így fekete szántás, úgy fekete szántás. Sok újságolvasó nem tudja egészen pontosan, mi az. Hadd magyarázzák meg a törökszentmiklósiak. Ők csak tudják, mert ott nincsen. Illetve pontosabban: már nincsen. Tavaly ősszel ugyanis Tiszapüspökiben „bekapta a kefét“ egy feketén szántó törökszentmiklósi traktoros. Akkor leváltották a tiszapüspöki traktorosokat, azóta nincs fekete szántás arrafelé. Hogy a fekete szántás mit jelent? Hát teszem fel, a gazda csak középmély szántásra köt szerződést, mert az csak 106 forint holdanként. Ehhez hozzátesz egy-két csirkét, egy üveg bort, egy-két jó szivart, aminek nem is muszáj olyan jónak lenni, de ezt már nem holdanként és nem is a gépállomásnak küldi el, hanem a traktorosnak adja át és úgy mellesleg közli vele, hogy nem venné rossz néven, ha középmélyszántás helyett mélyen szántana. Ez egy módja a fekete szántásnak. A másik módja az, hogy olyan gazdáknak szánt a megtévedt traktoros, akiknek nincs is szerződésük gépi munkára. A gazda kiszámítja, hogy mit spórol így meg és aztán a traktorossal együtt alaposan ráfizet, pedig azt nem is számította ki. De hát ki lát a jövőbe?

Akarom mondani a múltba — mert Törökszentmiklóson ilyen dolgok most már nem fordulnak elő.

Akik az utolsó pillanatig várnak a gépi munka-szerződéssel

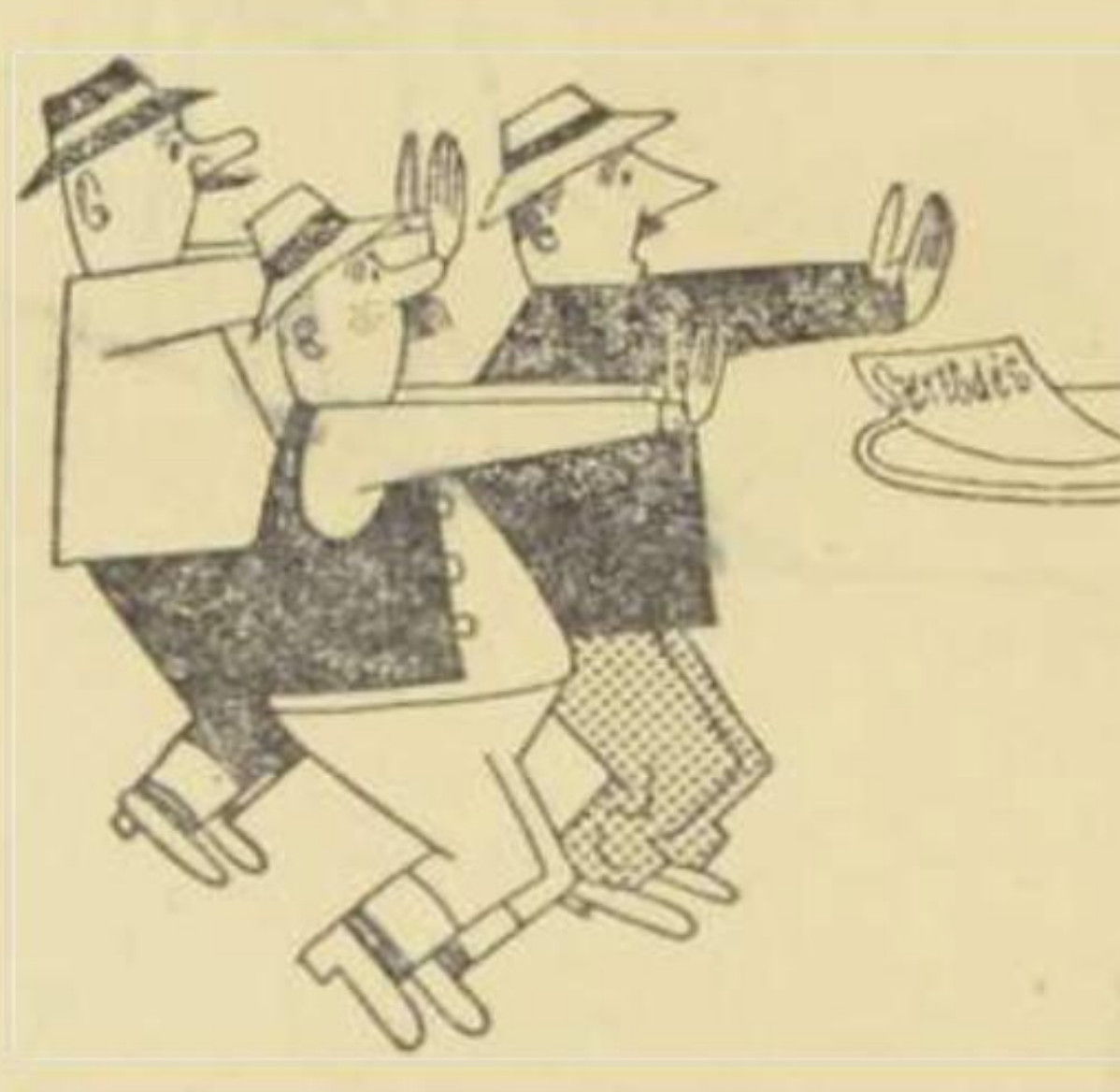

Augusztusban

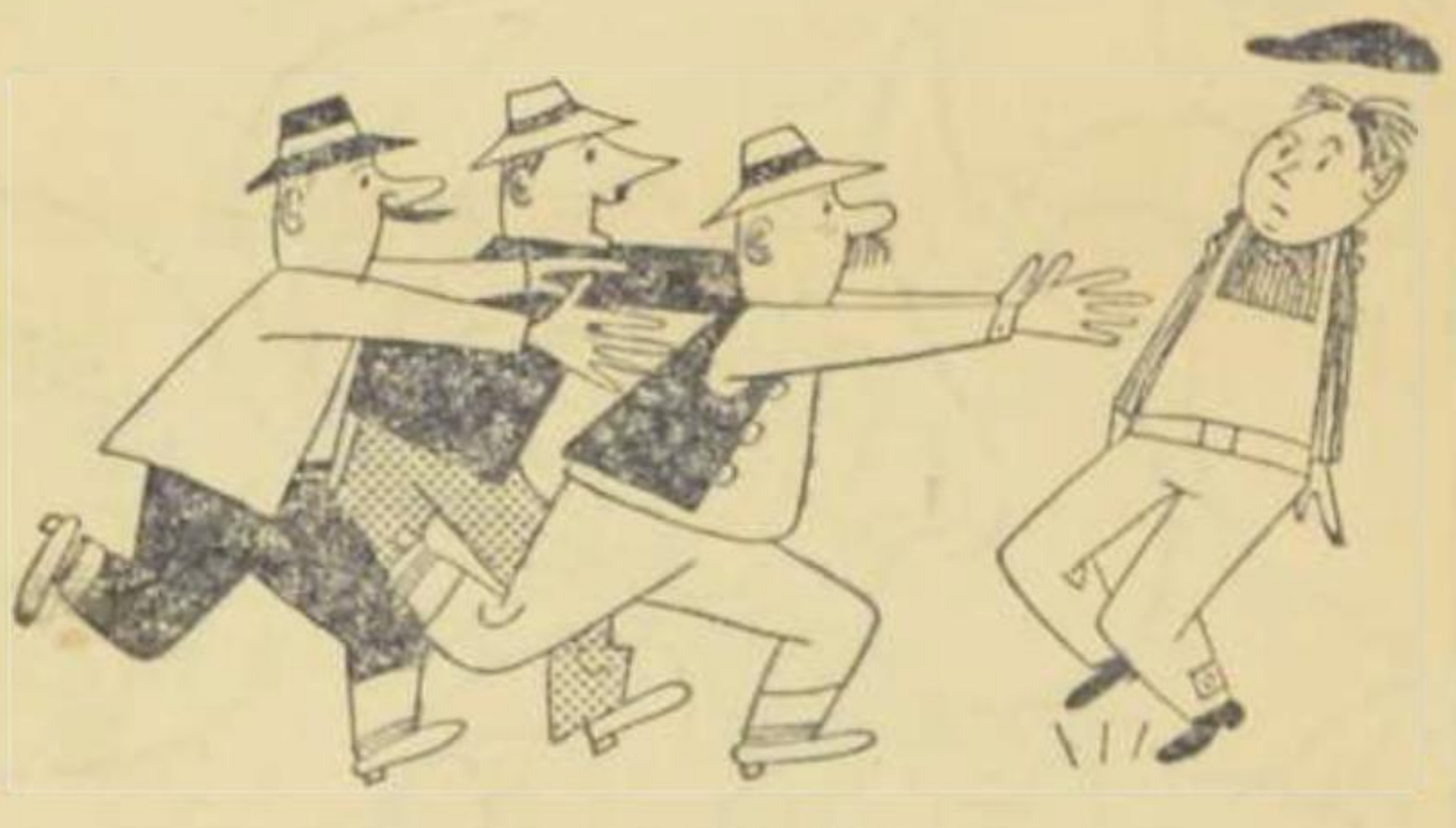

Októberben

Törökszentmiklósi pontosság

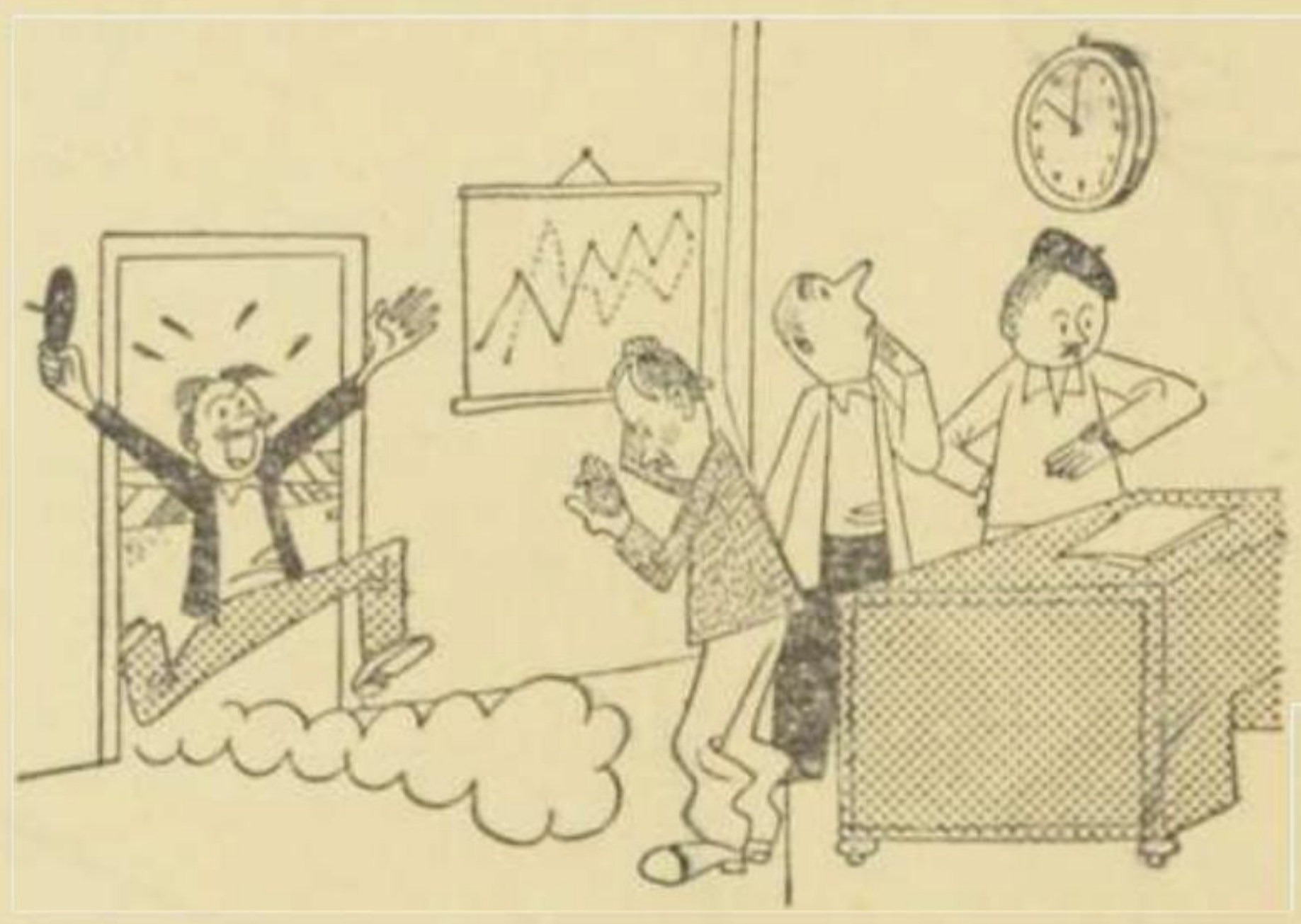

— Éljen! Ebben a pillanatban mindenütt befejeztük a cséplést!

— Egy kissé későn. Húsz perccel a vállalt határidő után vagyunk.

Cséplési történet

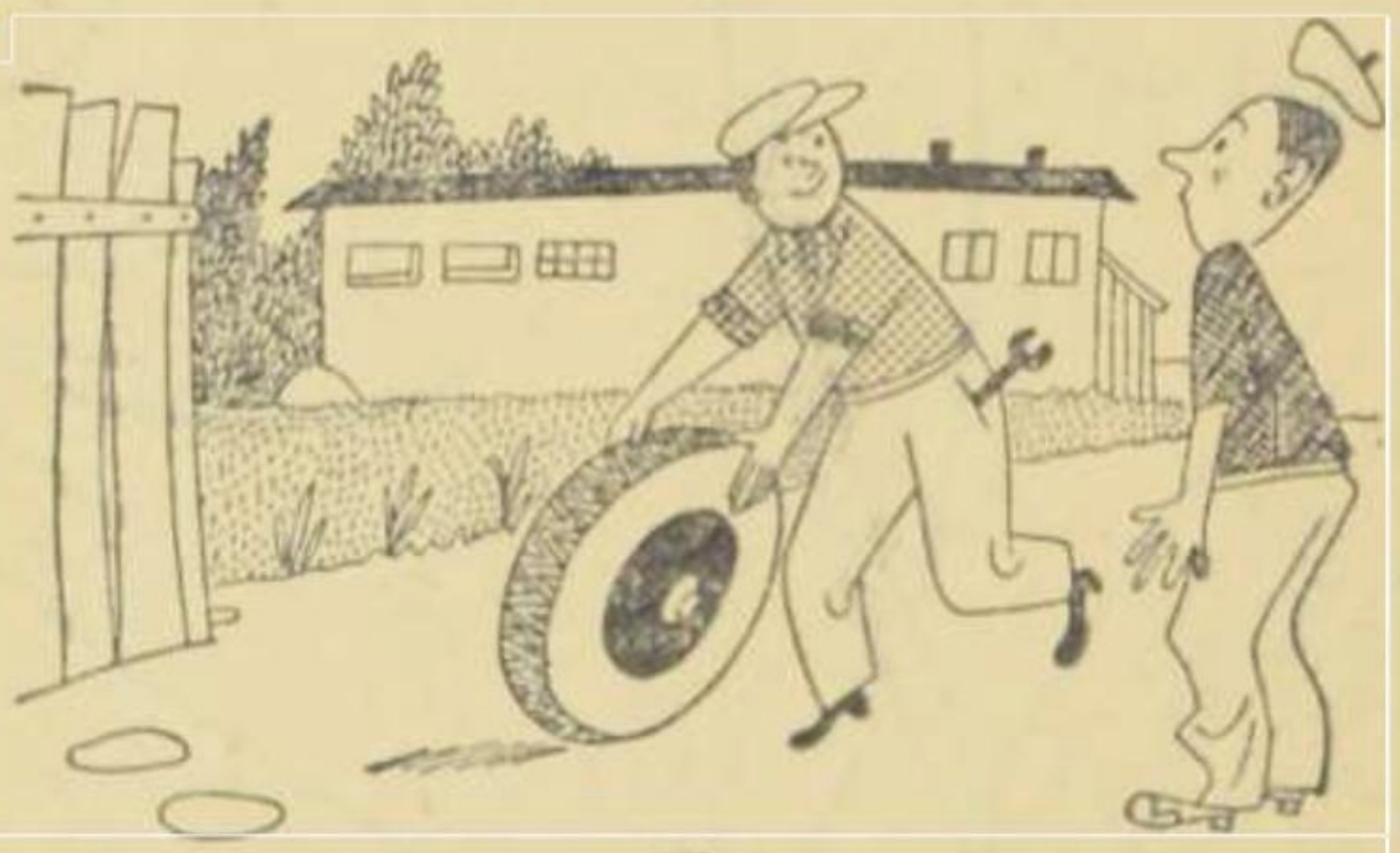

— Megint sokat kerestem ezen a héten, mert nem volt állásom.
— Hogy-hogy?
— Gépállásom nem volt...

Még mindig nincs víz a törökszentmiklósi gépállomáson

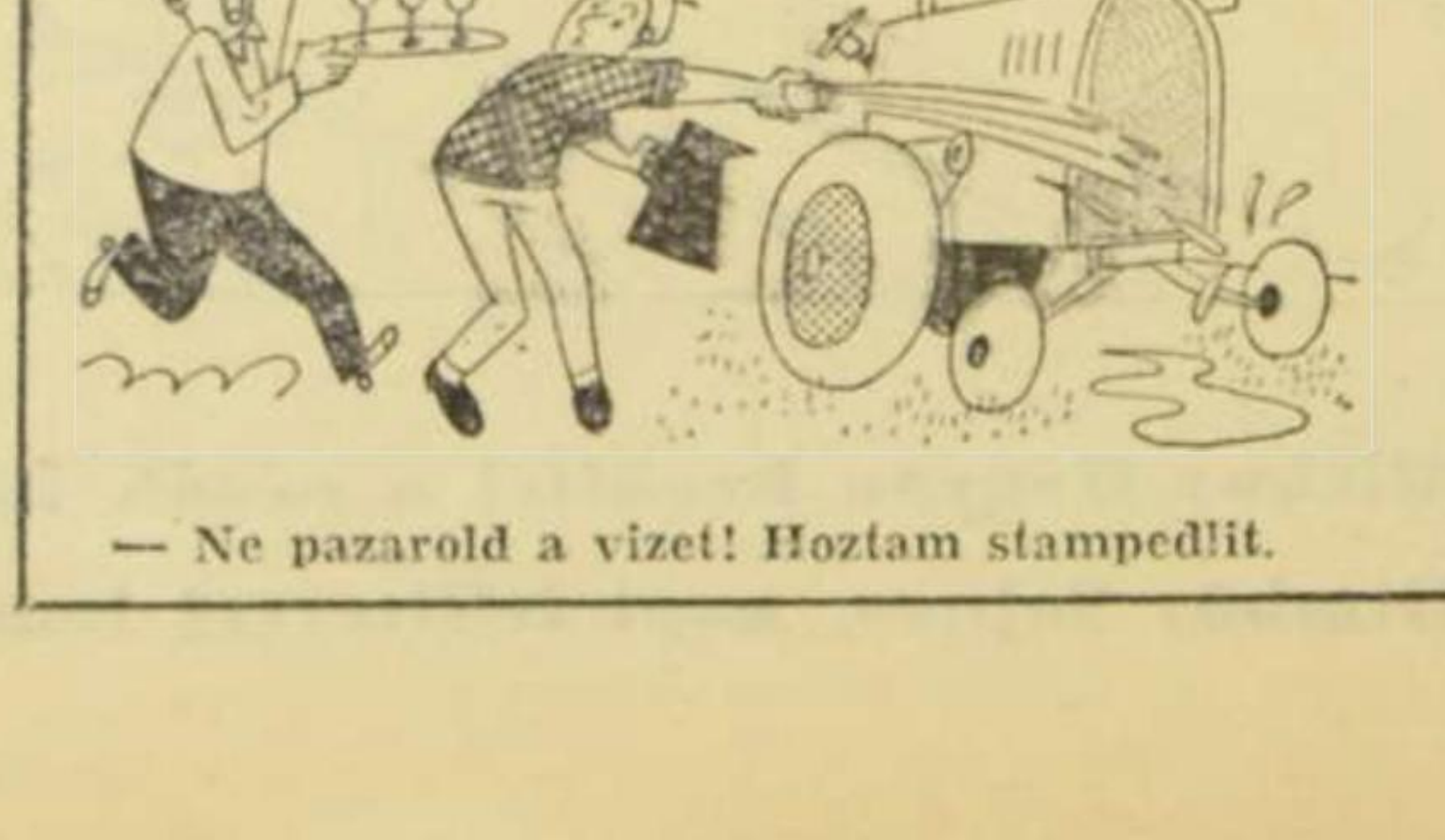

— Ne pazarold a vizet! Hoztam stampedlit.

Arrafelé is túl sok az ellenőr

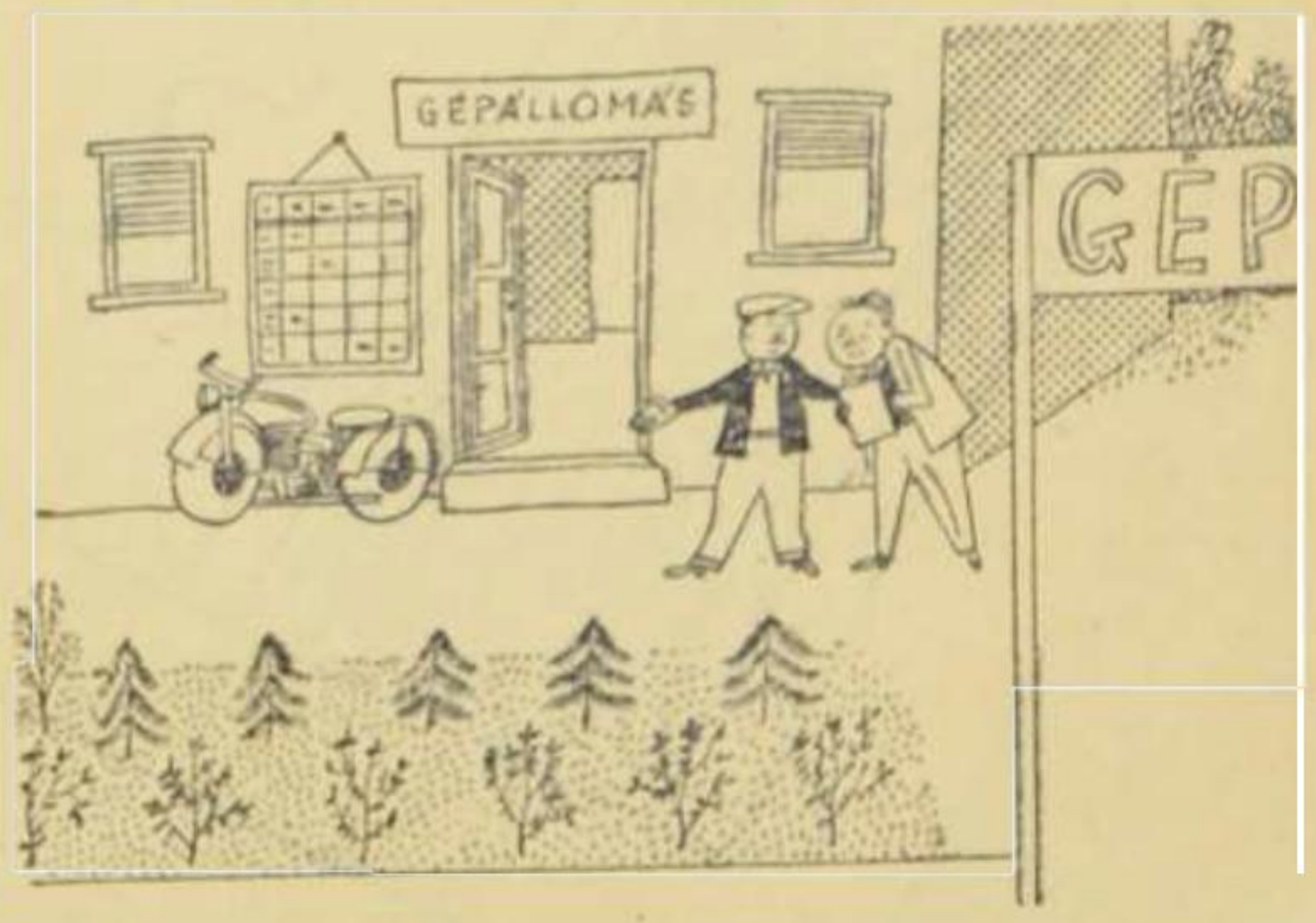

Újságíró: Miért ültették ide ezeket a csemetéket az épület elé?

Püski igazgató: Két év múlva egész kis erdő lesz belőlük, s majd eltakarják az ellenőrök elől a gépállomást...

Olvasás közben...

Őszinte örömmel vettem hírül, hogy az a vállalat, amelynek a pingpongütők gyártása a profiljába tartozik, ez év végéig 3000 darab szivacsos ütőt gyárt. Most hát majd megkapják a japánok a magukét!

Ismeretes, hogy a legutóbbi pingpongvilágbajnokságon a máskülönben oly kitűnő magyar pingpongozók azért szenvedtek vereséget a japánoktól, mert a japánok suttyomban áttértek a szivaccsal borított ütők használatára, mi pedig mit sem sejtve még mindig a gumiborítású ütőkkel jelentünk meg a viadal porondján. (Köztudomású, hogy másként pattan a labda a gumiról s megint másként a szivacsról.) A japánok tudták, hogyan fog pattanni a labda a mi guminkról, de mi nem tudtuk, hogyan fog pattanni a labda az ő szivacsukról. Igy aztán pórul jártunk. Iskolai tanulmányaimból pontosan tudom, hogy valahol valamikor valaki valamilyen csatát valamiféle újfajta nyilak segítségével nyert meg. Igy gyűrtek minket le a japán pingpongozók a szivaccsal, s hiába vitattuk a sportújságban, hogy jogos volt-e a szivacs vagy sem, akkor már a japánoké volt a pingponggyőzelem, s nekünk csak a jó érvek maradtak. Ezek után nem volt más hátra, mint kiadnunk a jelszót: szivacsot a pingpongütőkre!

Már jóelőre kacagok a szegény japán pingpongosokon, milyen arcot fognak vágni, ha rádöbbennek, hogy nekünk is szivacs van az ütőnkön. De...

Ejnyecsak. De hátha a japánok közben megint rájöttek valamire? Mi lesz a mi pingpongozóinkkal, ha kiderül, hogy a japánok már levették a szivacsot és — teszem azt — tejüveget használnak helyette? Másként pattan a labda a tejüvegről, megint másként a szivacsról. A japánok tudni fogják, hogyan pattan a mi szivacsunkról, de mi nem fogjuk tudni, hogyan pattan az ő tejüvegükről. S ott leszünk, ahol voltunk.

Nekünk olyan ütőkkel kell felvonulnunk, amelyek a japánokat meglepik. Ennek érdekében nem szabad elriadnunk a legkülönösebb ötlettől sem. Ha szavam volna ebben az ügyben, én a mi pingpongütőinket — teszem azt — gyenge tavaszi juhturóval borítanám be, esetleg aszfalttal, pomádéval, vagy egészen vékonyan — de egészen vékonyan! — szeletelt borjúmájjal. Valami ilyen ütővel azután úgy megraknánk a japán pingpongosokat, hogy megemlegetnék, s a legnagyobb tokiói pingpongütőgyár kétségbeesetten látna hozzá 3000 darab — teszem azt — aszfalttal borított pingpongütő gyártásához, de persze későn, hahahahaha, mert mi addigra már... — és így tovább.

t. l.

Haladó babonás

Kora reggel, a sugarak még ferdén hulltak,
az utcán két kéményseprő jött szembe vele.
Szégyellős ujjai a kabátgombhoz nyúltak,
mintha valóban gombolkoznia kellene.

Ment tovább, mint ki napi gondját elvetette
s egy fekete macska — a fene vinné mindet! —
futott előtte az úttesten át, keresztbe.
„Áh, nem vagyok babonás...” — mondta és legyintett.

De felfohászkodott, mert volt még a szívén seb
„Oh, világos, józan ész, jöjj most és te hass át!”
S lám arca felderült, szólt s fürgén tovalépett:
„Két kéményseprő csak közömbösít *egy* macskát!”

András László

A kardcsörtetők csalódása

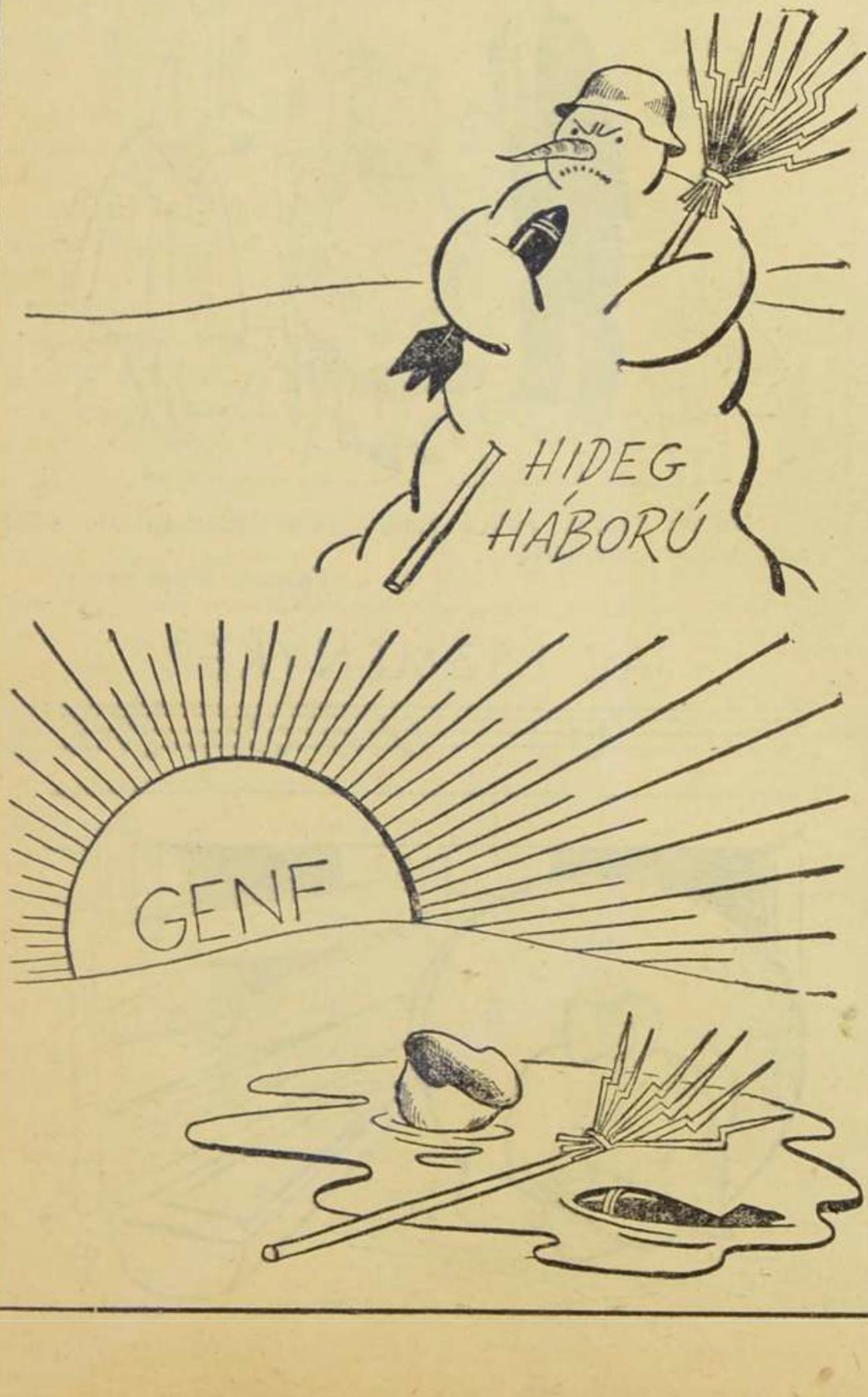

GYARMATOSÍTÓK A VIHARBAN

Goa elidegeníthetetlen része Portugáliának, mivel amúgyis teljesen idegen tőle. Goa lakosai törve sem beszélnek portugálul, azért nem is értik meg azt a lisszaboni jelszót, hogy India a portugáloké. A portugál gyarmati csapatok keményen védelmezik India e talpalatnyi földjét az indiaiaktól, elvégre a haza mindenek előtt...

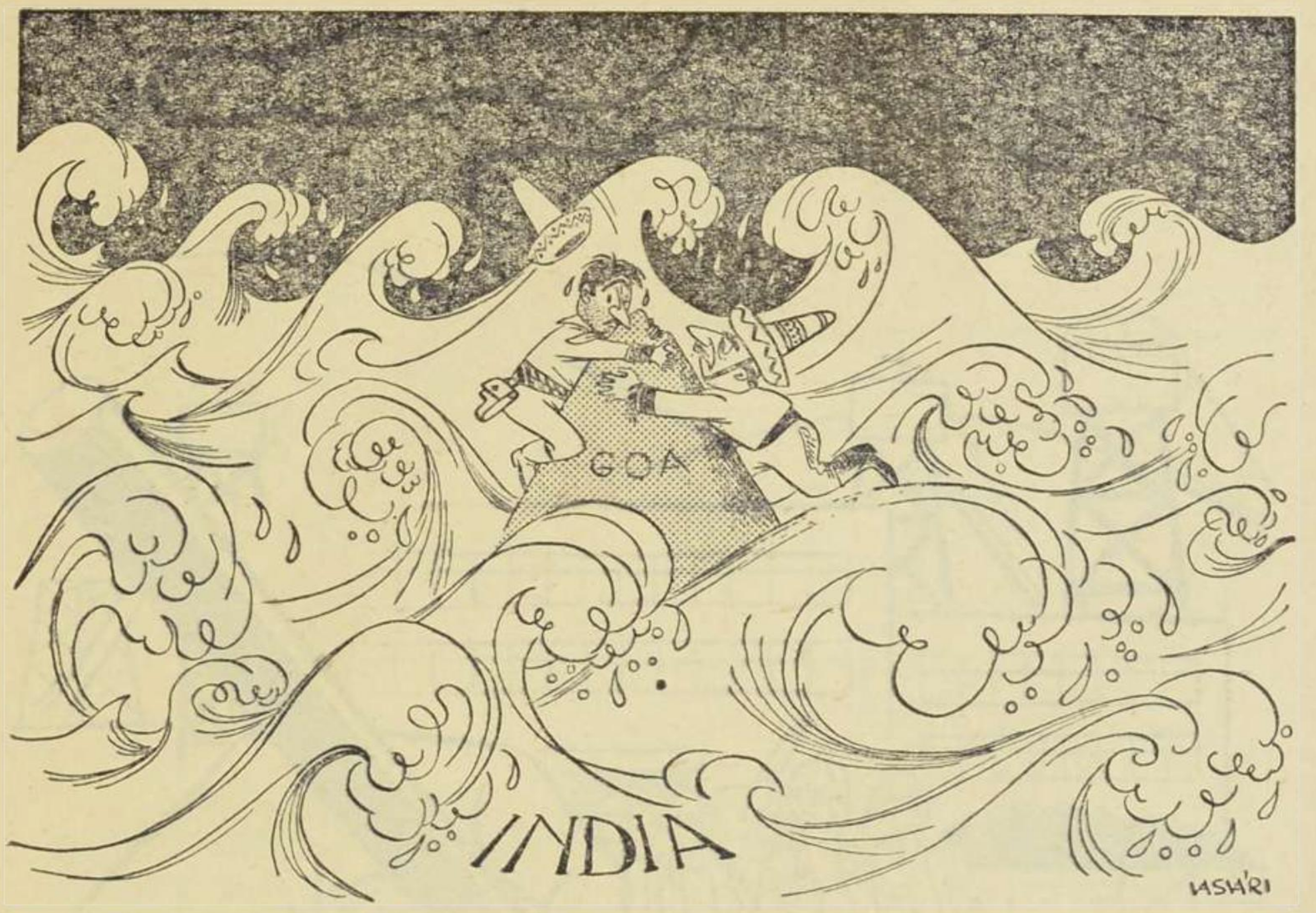

— Mondd, nem lenne okosabb hazamenni?...

Javaslatunk dacos emberek számára

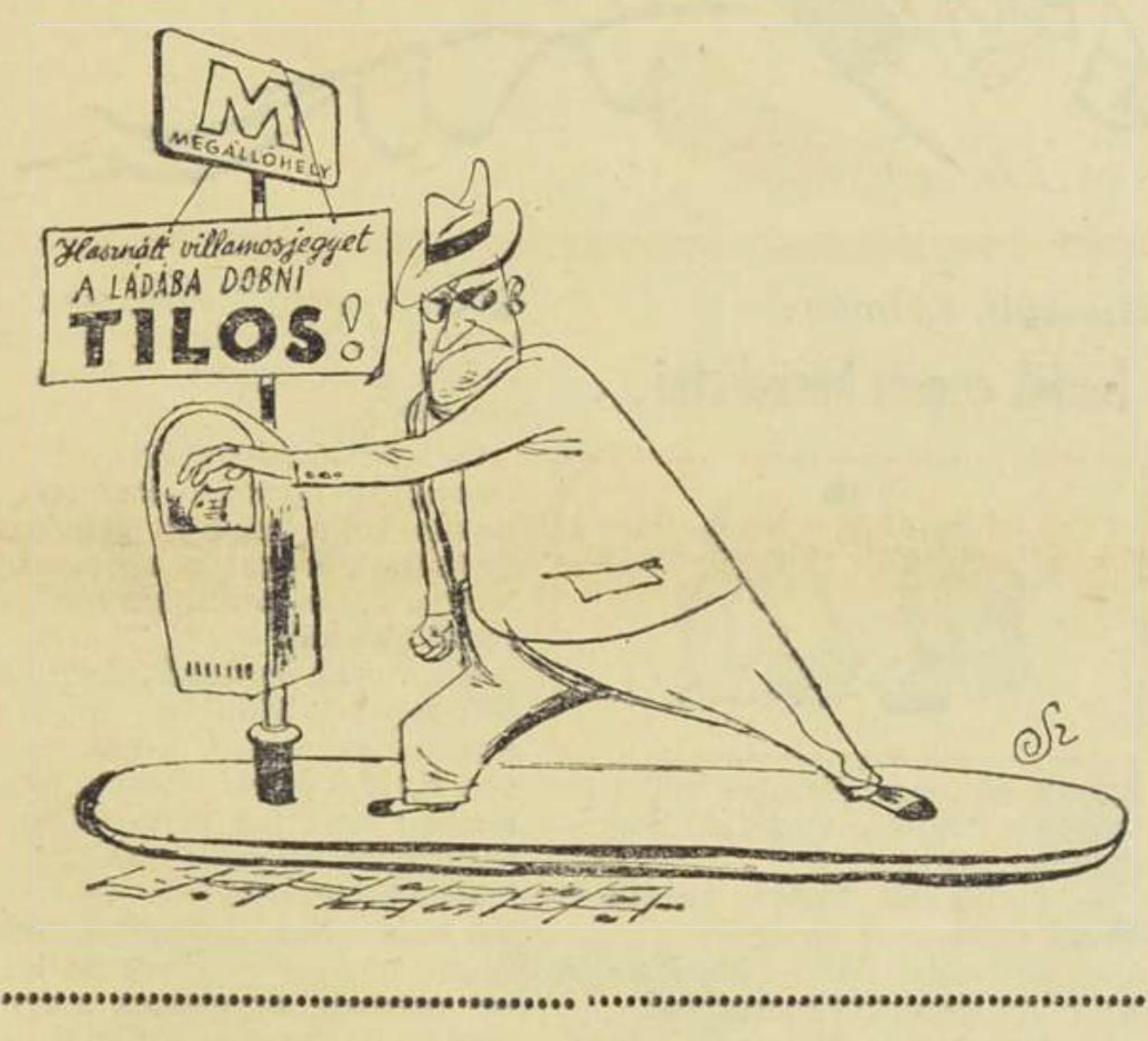
M
MEGÁLLÓHELY
Használt villamosjegyet A LÁDÁBA DOBNI TILOS!

Zöldvendéglőben

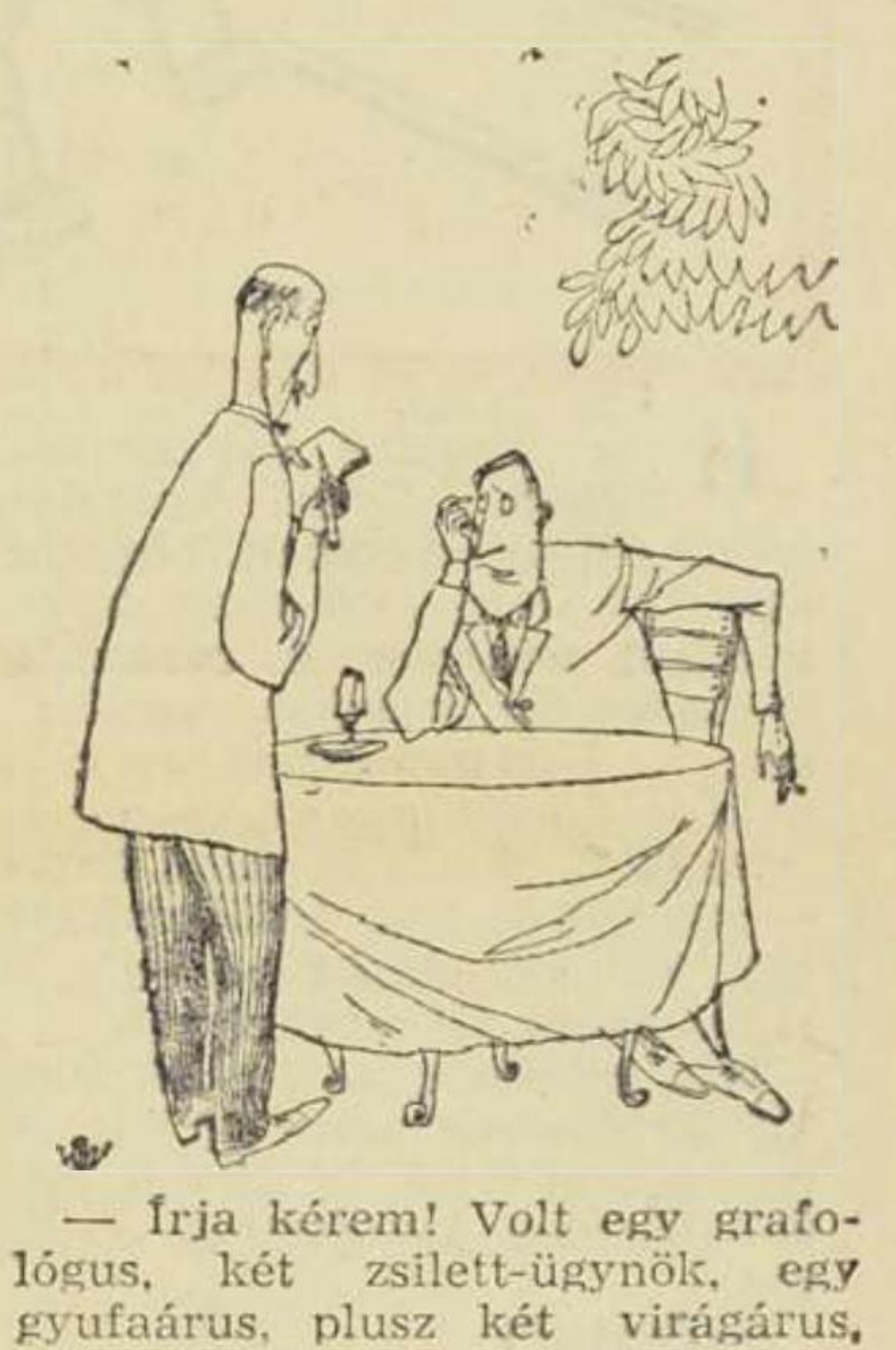

— Írja kérem! Volt egy grafológus, két zsilett-ügynök, egy gyufaárus, plusz két virágárus, csak pincér nem volt sehol...

A Kalauz humora

Amikor a 8-as autóbusz hosszú, idegtépő várakozás után az indulás reménytkeltő morgását hallatta a Felszabadulás téri végállomáson, a kalauz vidáman odakiáltott a felszállóknak:

— Igyekezzünk a lépcsőházban, indul a szekér!

Ez a néhány kedélyes szó mosolyt varázsolt az utasok fanyar ábrázatára. Többen megállapították, hogy a kalauz milyen jó pofa. Néhányan rámosolyogtak, tudva azt, hogy a művésznek mindig jól esik a siker. Ugy érezték, hogy az ilyen kis napsugár a maga szelíd derűjével segít elviselni a közlekedés viszontagságait, a zsúfoltságtól a váratlan fékezésekig. Sajnos, a tréfás kalauz nem tipikus, a legtöbben komor számonkéréssel firtatják az utas viszonyát a jegyhez, nem egy utas összerezzen, ha váratlanul éri a felszólítás, rosszat sejt, talán a kalauz megtudott róla valamit...

Mennyivel más a tréfás kalauz! Humort igyekszik belevinni a legszürkébb, legkopottabb helyzetekbe is. Kedves képzelőerővel lépcsőházat mond az unott lépcső helyett és az autóbuszt kedélyesen szekérnek nevezi. S ha jól meggondoljuk, a maga aranyos humorával még tanítja, neveli is az utasokat, vigyáz a testi épségünkre, figyelmezteti őket a szekér indulására, igyekezni kell tehát a lépcsőházban, mert megcsúszhat valamelyik, ha nem tudja, hogy elérkezett az indulás ideje.

A következő megállónál újabb utasok szálltak fel, s a kalauz harsányan elkiáltotta magát:

— Igyekezzünk a lépcsőházban, indul a szekér!

Néhány régi utasban egy pillanatra feltámadt az igényesség, az ínyenc mohósága, szeretett volna valami újat hallani, a kalauz humorának újabb gyöngyszemeit, az újak azonban hálásan mosolyogtak, nevettek, bebizonyítva azt a régi humor-tételt, hogy nincs régi vicc, csak öreg emberek vannak, az újszülött egyetlen viccet sem ismer. A hangulat töretlen volt, a szekér tovább robogott.

A következő megállónál újra elkiáltotta magát a kalauz:

— Igyekezzünk a lépcsőházban, indul a szekér!

Két új felszálló hálásan nézett rá, a régiek közül azonban néhányan már elhúzták a szájukat. Hát éppenséggel már valami újat is kitalálhatna. Egyszer-kétszer megjárta, de egy kicsit már, valljuk be, kezd unalmas lenni. Akkor, induláskor jól jött ki, volt benne valami megtévesztő frisseség, s az ember első hallásra észre sem vette, hogy meglehetősen öncélú humor, sehova sem vág, nem világít a mélybe, mint Rabelais, Swift vagy Csehov. Üres élcelgetés lépcső helyett lépcsőházat mondani, autóbusz helyett szekeret. Mondhatott volna taligát vagy repülőgépet is. És akkor mi van?

Amikor a következő megállónál a kalauz megint felhívta a felszállók figyelmét arra, hogy igyekezzenek a lépcsőházban, indul a szekér, több régi utas arca eltorzult, s nemcsak a kalauzra néztek ferde szemmel, hanem azokra az igénytelen és a humor alapelemeivel tisztában nem lévő jövevényekre is, akik hizelkedve méltányolták az idegesítő bemondást. Érthetetlen, hogy ilyesmin még nevetni is tudnak egyesek! Ez a „tréfa” nem is öncélú, az még csak hagyján lenne! De veszélyes is, embertelen, haladásellenes! Sietteti az embereket, törjék ki a nyakukat, ugráljanak az ő kedvükért! No és a szekér! Ez a nyersolajmotoros Ikarus-autóbusz a magyar ipar büszkesége, még a Szaharában is ismerik, de a kalauz szaktársnak csak afféle ócska szekér! Mi ez más, ha nem az ipar lebecsülése?

A következő megállónál már feszült volt a helyzet, s amikor elhangzott a könyörtelen tréfa, elégedetlen morgás hallatszott, s a nyílt összeütközés feltételei szinte már megértek.

Sohasem fog kiderülni, hogy mi történt volna a következő megállónál. A Zólyomi-lépcső előtt ugyanis elakadt a szekér, a kalauznak elment a kedve a viccelődéstől, ingerülten káromkodott, az utasok kénytelenek voltak leszállni, s ki-ki boldogan, felszabadultan, ruganyos léptekkel vágott neki, hogy gyalog tegye meg a hátralévő utat, élvezve a jó levegőt, a csendet és az egészséges testmozgást.

Feleki László

Osztályzat az ötödik bányásznapon

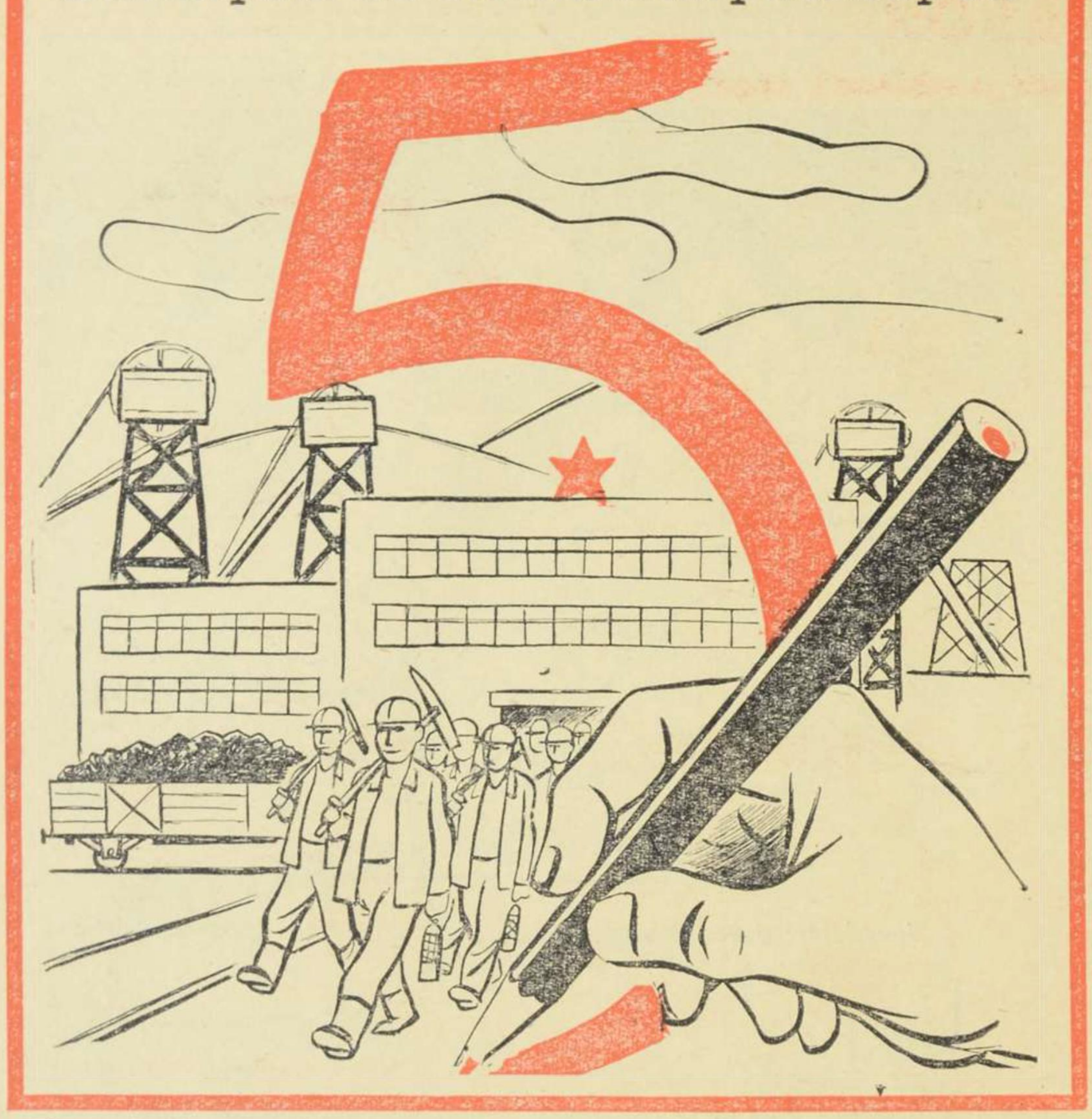

Kisnotesz

„Szépet adjon”

Van egy ismerősöm, aki állandóan dicsekszik bevásárlásaival. Mindenből a legszebb darabokat szokta hazavinni. Kíváncsiságból egyszer elmentem vele gyümölcsöt venni, hogy eltanuljam a taktikáját. Ismerősöm türelmesen várakozott a pult előtt, amíg elfogytak a vevők, és áhítatosra tágult szemekkel csak annyit mondott:

— Olyan szépet adjon, kedves, amilyen maga…

Az árusítónő csúnyácska, szeplős, tömzsi nő volt, ritka, vörhenyes hajjal. Azt vártam, hogy a fejünkhöz vág egy barackot, azonban csoda történt. Hosszan válogatott, és közben enyhén elpirult. A legszebb barackokat adta…

Párizs

Két ember beszélget Párizsról. Az egyik sportoló, aki nemrég töltött ott egy hetet, a másik csak könyvelő, aki még a Balatonnál nem jutott messzebb. Azt mondja a könyvelő:

— Nincs szebb, mint egy ilyen nyárutói este a Champs-Elyséen…

— Rém hideg volt az uszoda vize…

— A Louvre-ban van egy Tizian-kép, hihetetlen érdekes megoldás. A háttér…

— Nem lehetett normális sört kapni, csak olyan pancsolt…

— A Notre Dame, ahogy Victor Hugo is megírta, rögtön a kapu fölött…

— Egész különleges nylont hoztam, amilyen Bécsben sincs…

— Érdekes megfigyelni, hogy az Eiffel-toronyról nézve…

— Láttam azért egy-két csinos nőt…

Két ember beszélget Párizsról.: Az egyik még nem volt ott, a másik ott volt: melyik látott többet belőle?

Kukurikú…

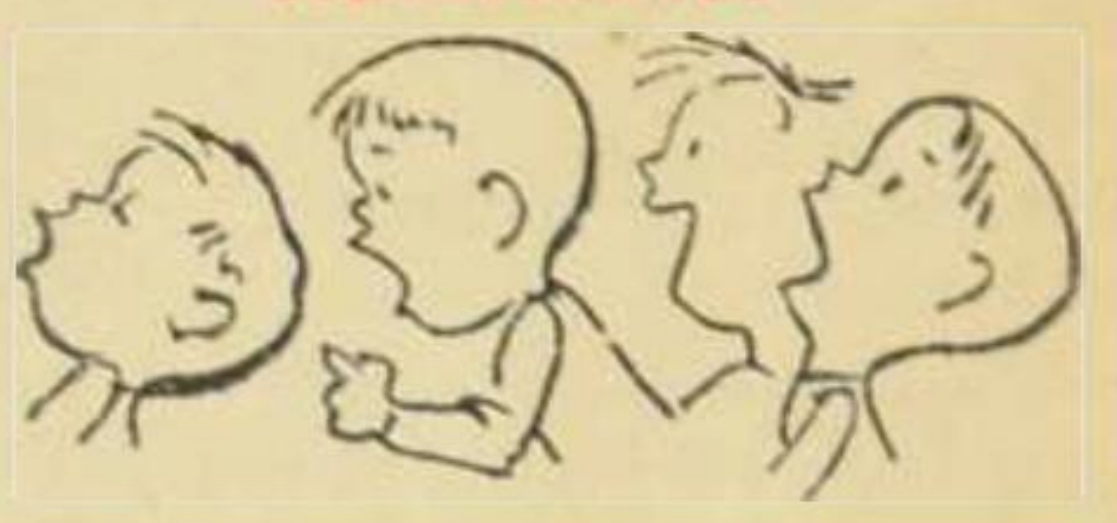

A gyerekek kitódulnak az óvodából. Az óvónő, riadt szemű, barna hajú lány, hiába igyekszik rendet teremteni.

— Dombai, azonnal állj be a sorodba!

— Kerekes, szüntesd be a nyivákolást!

Intő szava elvész az általános zűrzavarban. Dombai a karfába kapaszkodva, siklik lefelé, fittyet hányva minden rendnek, és könnyedén megbontva a laza sorokat, miközben négyéves hangján kukorékol.

Kerekes ragyogó kék szemei könnybelábadnak az erőlködéstől, hogy élethűen utánozza egy macska hangját, amikor a farkára lépnek. Mindegyik lármázik kivétel nélkül. Léccel ütögetik a fal csempéit, énekelnek, zümmögnek, a lányok sivítoznak. Még a legcsöndesebb gyerek is, akit az óvónő céltudatosan a két leghangosabb közé állított, és aki benn az óvodában még jó szigetelőként működött, most mintegy extázisban ismételgeti a lépcső aljáig:

— Szakálla volt kender; szakálla volt kender; kender… kender…

Nézem őket a lépcső tetejéről, az óvónőt, aki reménytelenül ismételgeti a vezetékneveket és a gyerekeket, akik tele tüdővel rikoltoznak, átengedve magukat a hangotadás, a létezés ősi gyönyörének, megfékezhetetlen ösztönének. Hirtelen sajnálni kezdek egyes felnőtteket, akik már nem kukorékolhatnak, és ezért kénytelenek hosszú értekezleteket tartani, hogy hallhassák a hangjukat. Pedig mennyivel egyszerűbb lenne…

Palásti Éva

Mikszáth Kálmán:

Tessék engem becsukatni…

Egyik újságíró kollegámmal történt. Isten nyugossza meg az ő lustaságában, hogy nekem kell még az ő viselt dolgait is leírni, nemcsak a magaméit. Övele történt, mondom, hogy egyszer a Borsszemjankot szerkesztette, a Borsszemjankó pedig ott csinálódik, ahol a Fővárosi Lapok — az Athenaeum melléképületében, melynek előrészét a belvárosi rendőrség üli székhelynek.

Hát, mondom, az én barátom, kiből azóta már neves író lett, éppen valami verset faragcsált, amikor hirtelen kopogtatnak az ajtón:

— Szabad!

Egy köpcös, polgári külsejű, meglehetősen jámbor pofájú ember lépett be. Olyan harminc-harmincöt éves forma lehetett.

— Mi tetszik?

— Kérem, eljöttem.

— Igen? Mi tárgyban, kérem…

— Hát bíz én azért jöttem… hiszen tudja tán a tekintetes úr… hogy mivel én itt most be fogok csukatódni.

— Becsukatódni? Mit beszél ön?

— Itt van az írás róla. Itt áll kérem, hogy három napig. Tegnap jött meg az írás, eljöttem mindjárt, készen vagyok. Tessék engem becsukatni!

Megnézte, csakugyan úgy volt. Három napra volt elítélve s ma kellett volna megkezdenie a büntetést.

— Tehát Kupka Jánosnak hívják?

— Uhüm. Hajszen ott áll az írásban.

— Aztán miért csukják be?

— Nem lehessen tudni, kérem-alássan. Mert én ugyan nem vagyok korhely, de néha iszom egy-egy gyűszűnyit s ilyenkor mindjárt a fejembe megy az ártatlan ital, aztán, ha valami bolondot csinálok, nem emlékszem rá. Olyan vagyok én ebben, mint a ma született gyermek. Alig hogy egy kicsit megnedvesítettem vasárnap a számat, már ott a veszedelem, ni. Hogy mit tettem, nem emlékszem, de azt kitalálom, hogy idehoztak ebbe az épületbe s elítéltek három napra valami miatt — bizony, tudom, hogy nem hiába tették. Ezért hát tessék engem most becsukatni!

Barátomnak egy jó ötlete támadt az ő rabjával, megtetszett neki az eredeti fickó, s látván annak a tévedését, hogy a rendőrség ajtaja helyett a szerkesztőséghez nyitott be, nem látta be, miért ne szőhesse odább a vígjátéki bonyodalmat.

— Tudja mit, kedves barátom? Maga szerencsés ember.

— Már mint én? — álmélkodék az, nagy szemeket meresztve.

— Szerencsés ember — mondom — mert jókedvemben talál… Én most megkegyelmezek magának, menjen nyugodtan haza.

Kupka János ahelyett, hogy megörült volna, kelletlen ábrázatot vágott ezekre a szavakra s elkezdte a fületövét vakarni.

— Nem lehet az, kérem alássan. Nem lesz az jó, csak tessék engem talán mégis lecsukni.

— Nem értem én, barátom.

Kupka János elpirult, a nyakkendője csokrát babrálta s ötölthatolt.

— Nagy izé… nagy sora van annak… Mert hát úgy áll a dolog, hogy hát tetszik tudni…, bibe van!

— Miféle bibe?

— A feleségem — szólott mélabús hangon — három forintot adott a rabságom idejére, hogy azt mondja, éhenveszejtik itt a rabot, ha pénze nincsen, hogy azt mondja, segítsek a helyzetemen.

— No és?

— Hát az a baj, könyörgöm, hogy útközben — mert hát tetszik tudni, el van keseredve a szegény ember — betértem a „Makkhetes”-be s elhelyeztem a három forintomat. Ez az! És most már haza nem mehetek innen pénz nélkül — mert nagy áspiskígyó ám! ha pedig haza nem megyek, — mit csináljak künn egy fillér nélkül… sem ételem, sem alvóhelyem… elpusztulok én künn. Tessék csak engem, kérem, becsukatni!

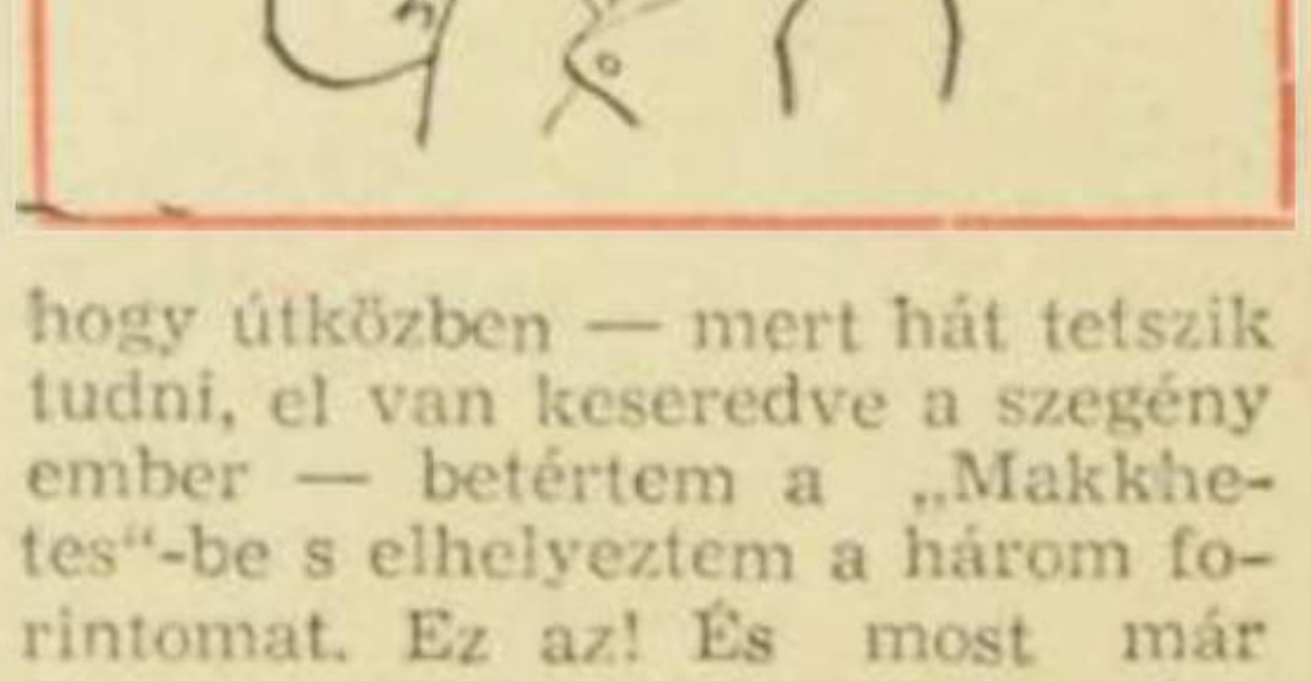

De már ez olyan érv volt, hogy csakugyan igazolta minden konokus volta mellett is a helyzet tarthatatlanságát s egyszersmind Kupka Janos uram kérésének okszerű oldalait.

Ezen csak egyféleképpen lehetett segíteni. Minthogy éppen odatoppant két másik író is, megértvén Kupka János fátumát, miután jóízűen nevettek rajta előbb, elhatározták egyesült erővel, hogy a fátumot leveszik róla — összeadják neki a három forintot, menjen isten hírével — s azután lépéseket tesznek érdekében a rendőrségnél. Hátha van azoknak is érzékük valmi iránt? S hátha éppen a humor az. Mert hogy mi, eddig még úgy sem fedezhette fel senki.

— Hát itt van a három forint, Kupka János! Távozzék: ön most már szabad, mint a madár.

Elérzékenykedve köszönte meg s könnyes szemekkel csoszogott le a lépcsőkön.

— Mivel érdemeltem, mivel? — rebegé. — Az isten áldja meg a tekintetes urakat!

— Szegény ördög — mondták. — Hogy fogja ez most áldani éveken át a rendőrséget.

Hamarosan a rendőrségnél is le volt véve róla a fátum, kieszközölték a büntetés elengedését.

Ez történt délelőtt: a redakcióban mindig történik valami délelőtt is, délután is, még ha nem is történik semmi. Ennélfogva délután is történt — mégpedig az, hogy kopogtattak az ajtón — majd minden dolog ezzel kezdődik. A tolvajlási történeteket kivéve.

Kopogtattak s kinyilván az ajtó, a Kupka János arca volt látható. A szoba most már homályosabb volt valamivel s a Kupka arca is pirosabb volt valamivel, de azért mégis fel lehetett ösmerni.

— Maga az, Kupka? Hát valami baj van?

Kupka pozituràba vágta magát, azaz csak akarta, de nemigen sikerült neki, mintha mozgott volna alatta az a veszett padló.

— Hát az úgy van — mondá rekedten, de mégis alázatos szelídséggel — hogy odabotlottam megint a „Makkhetes”-be, száradjon el, aki odaépítette utamba… s izé… úgy fordult, hogy…, tessék csak engem mégis becsukatni…

Női dolgok XXXVI.

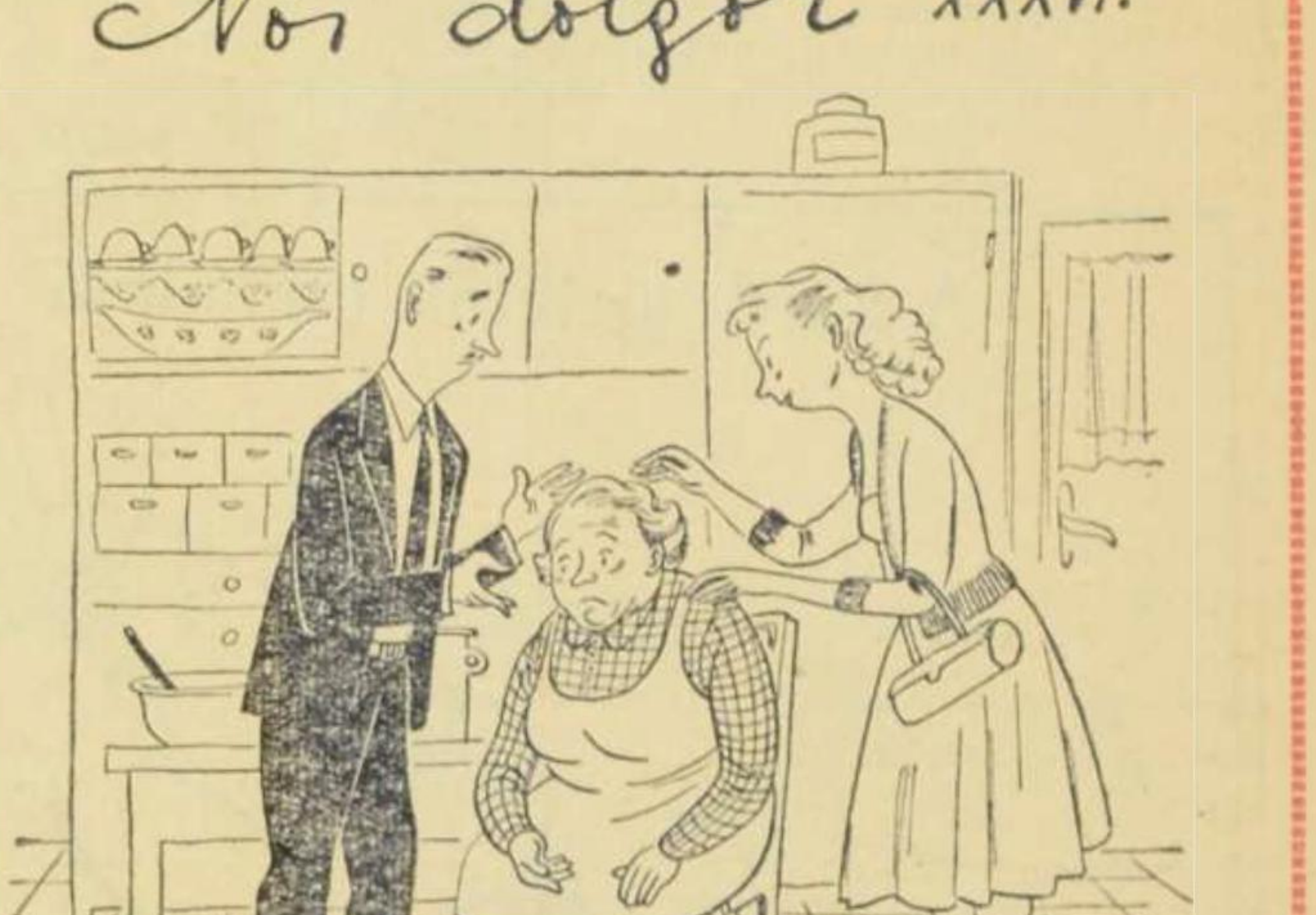

Mama: Szóval náluk jobb volt a töltöttkáposzta, mint amilyent én csinálok?

(Vasvári Anna rajza.)

AZ ESZMÉNYKÉP

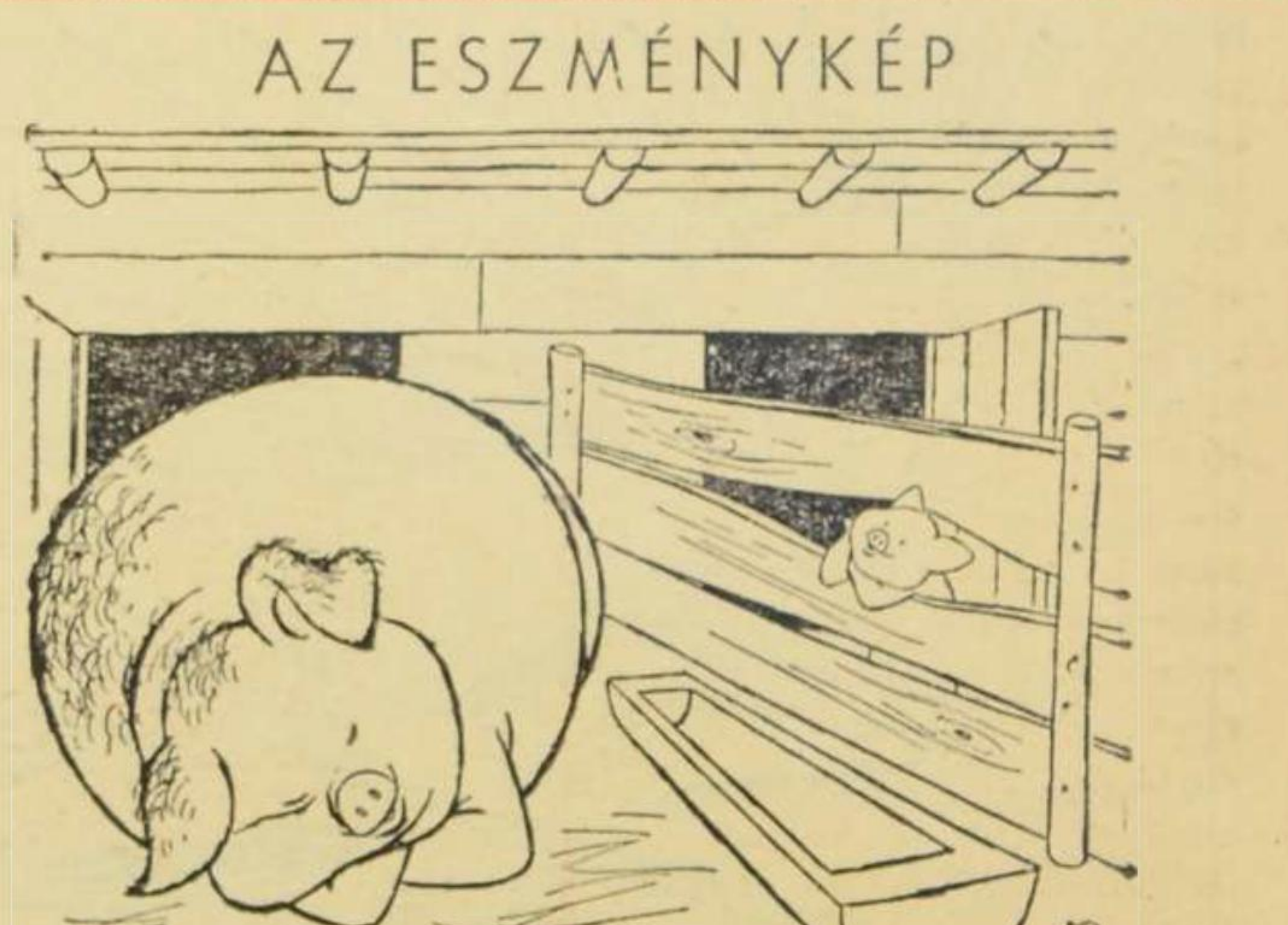

Kopkáné gondjai

Az ember önző, azt hiszi, ha valami gondja van, annál nagyobb gond nincs a világon. Még a télen megállapítottam, hogy nyári ing ügyében gyalázatosan állok, s elhatároztam, hogy tavasszal veszek hat darabot. Télen az ember nyári tervek terén nagyvonalú. Májusban szűkítettem a terven, négyet irányoztam elő, s június közepén már láttam, késik a nyár, elég lesz kettő is. De persze halasztódott az ügy és tegnap délután, ahogy készülök Ilonkáékhoz Cinkotára, megdöbbenve látom, hogy egyetlen tiszta ing van a polcon és annak is rojtos a nyaka. Nyitom a tárcám, egy darab százas benne és kettő tízes. Le gyorsan a Röltexhez! Hát a kirakatban két rövidujjas ing cippzárral, egy szürke és egy barna. Ára mindkettőnek 107 forint. Tipródom és töprengek, vajon melyiket, a szürkét-e, a barnát-e... jön ám Kopkáné, no, majd az tanácsot ad. Mondom neki, milyen gondban vagyok, legyint. Mi az én gondom az övéhez?! És meséli.

Van egy négyszobahallos lakásuk Pesten, tele albérlővel. Hitványabb féreg nincs az albérlőnél. Tudom, magam is az vagyok. Kopkáné azonban nem tudja és megrázó színekkel ecseteli, hogy egy ilyen albérlő nyomorult háromszázért hentereg a drága plüssdíványon. Ám ez a kisebbik gond. Hanem, hogy eladják-e az alagi házat? Mert ott meg egy vityillójuk van, két vacak lakóval, akik reggeltől estig lopják a barackot. A vityillót ugyanis gyümölcsös övezi. Nomármost a lakóktól simán megszabadulni képtelenség, lakóval viszont csak felét éri, ha ki lehetne piszkálni őket, százhúszezret kapnának érte. A nyomor viszi rá, hogy az eladással kísérletezzen, mert pont százhúszezerért kapnák meg azt a gyümölcsöst, amit Pest alatt néztek ki és amelyen nem lévén ház, nincs vacak lakó sem, csak a tiszta jövedelem, amire ma olyan égető a szükség, sajnos. De honnan kaparja elő a hiányzó hatvanezret? Van ugyan húsz a bankban, de azt kivenni nem lehet, mert jön az éhinség és mit ér akkor az a rongy háromezer, amit az ura keres? Most aztán lehetőség nyílna a pesti lakás elcserélésére egy kettőszobás ellenében és a különbözetből lakást lehetne szerezni az alagi tetves lakóknak, mert olyan piszkok, hogy csak lakás ellenében hajlandók kimenni, de ugyanakkor a vacak albérlőket is fedél alá kell juttatni, amilyen utolsók.

— Bele fogok őrülni — sír Kopkáné és meséli, hogy már csak az öngyilkosság van hátra.

Megszégyenülve hallgatom, mert tényleg, mi ehhez az én százforintos gondom? Kopkáné hatvanezer forintos gondja pontosan hatszázszorta nagyobb. Könny facsarodik a szememből és arra gondolok, segítsetek, emberek! A magam részéről felajánlom talán a százasomat, csak még hatszáz hasonló marhát kell találnia, megveheti a gyümölcsöst, aztán behordjuk neki a piacra a barackot, hogy mielőbb vehessen rajta magának még egy gyümölcsöst. Az ing nyakán pedig legfeljebb megnyírom a rojtokat ki veszi azt észre ilyen borús augusztusi alkonyatban Cinkotán?

K. J.

Kisiskolások startja

Öröm és bánat a szünidő végén

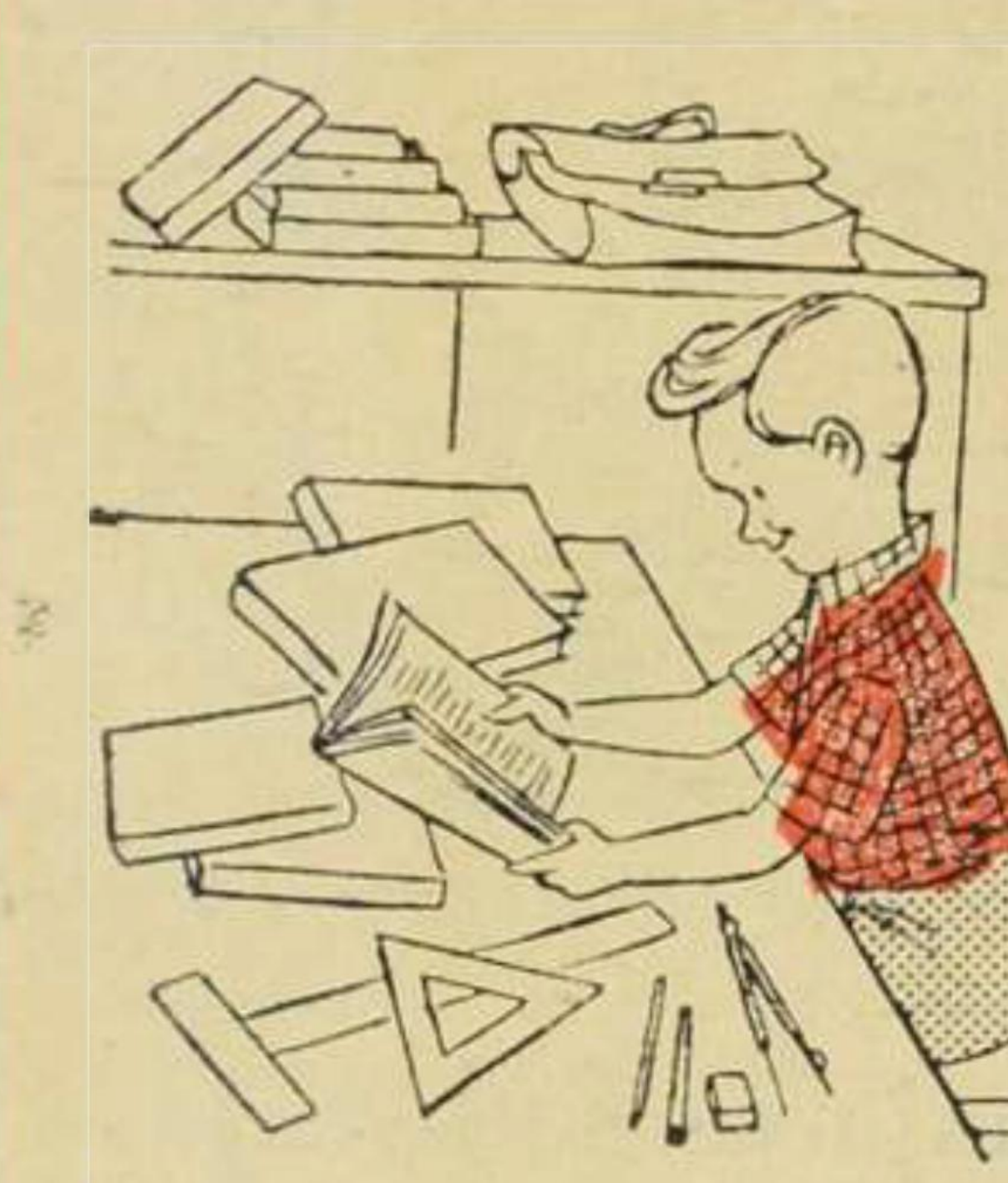

— Még három nap és elkezdődik!

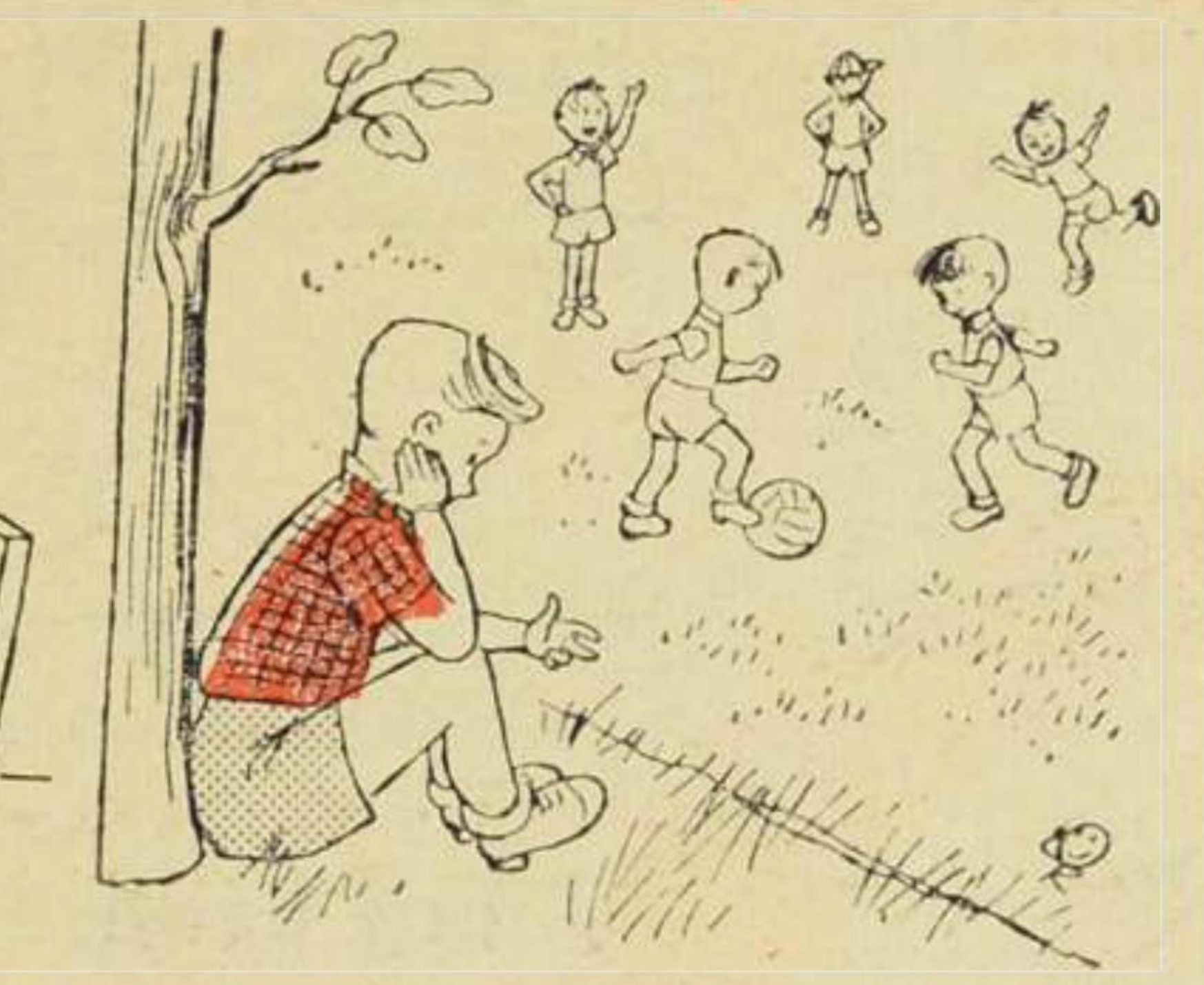

— Még három nap és vége...

Optimista srác

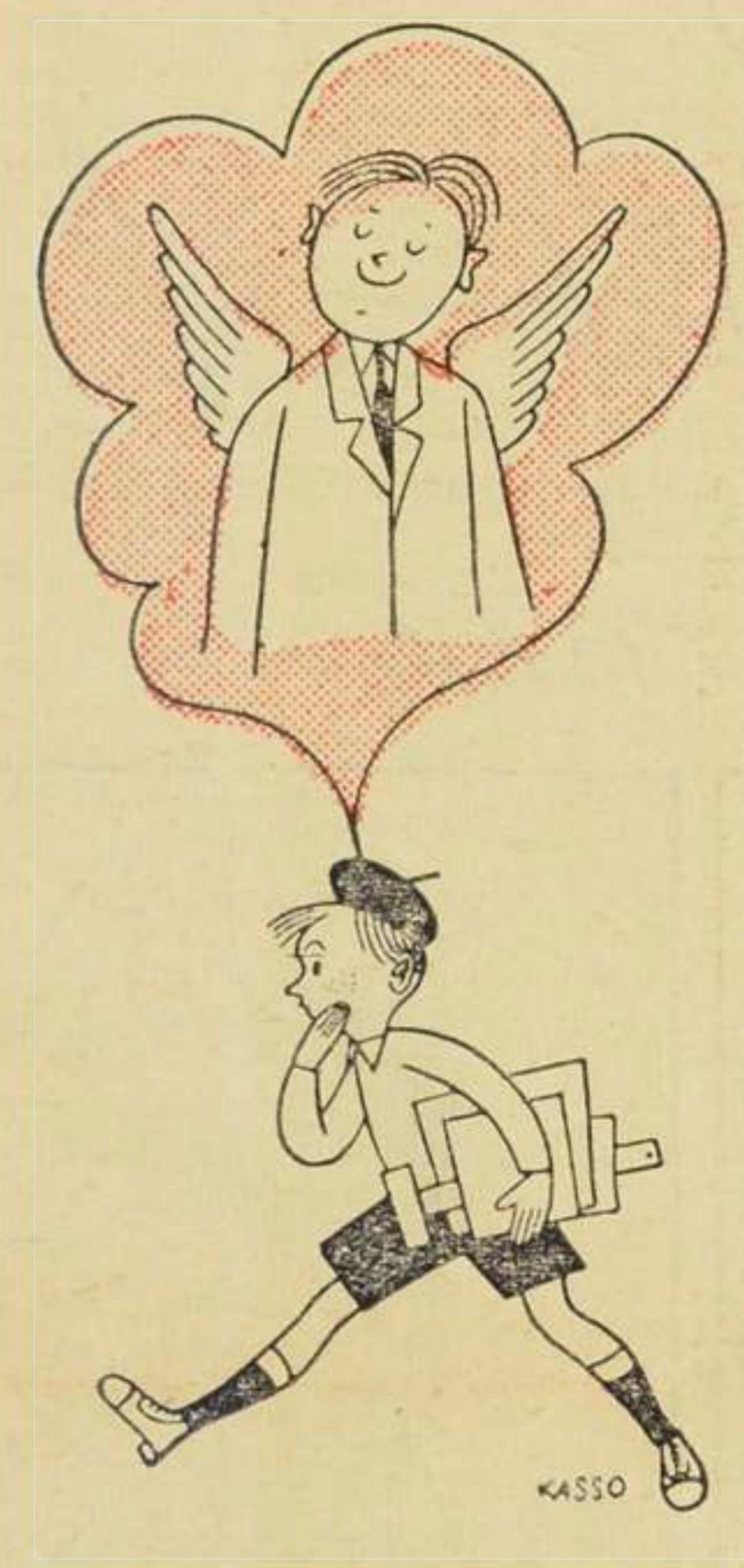

— Milyen lesz az új osztályfőnök?

Vágyálom

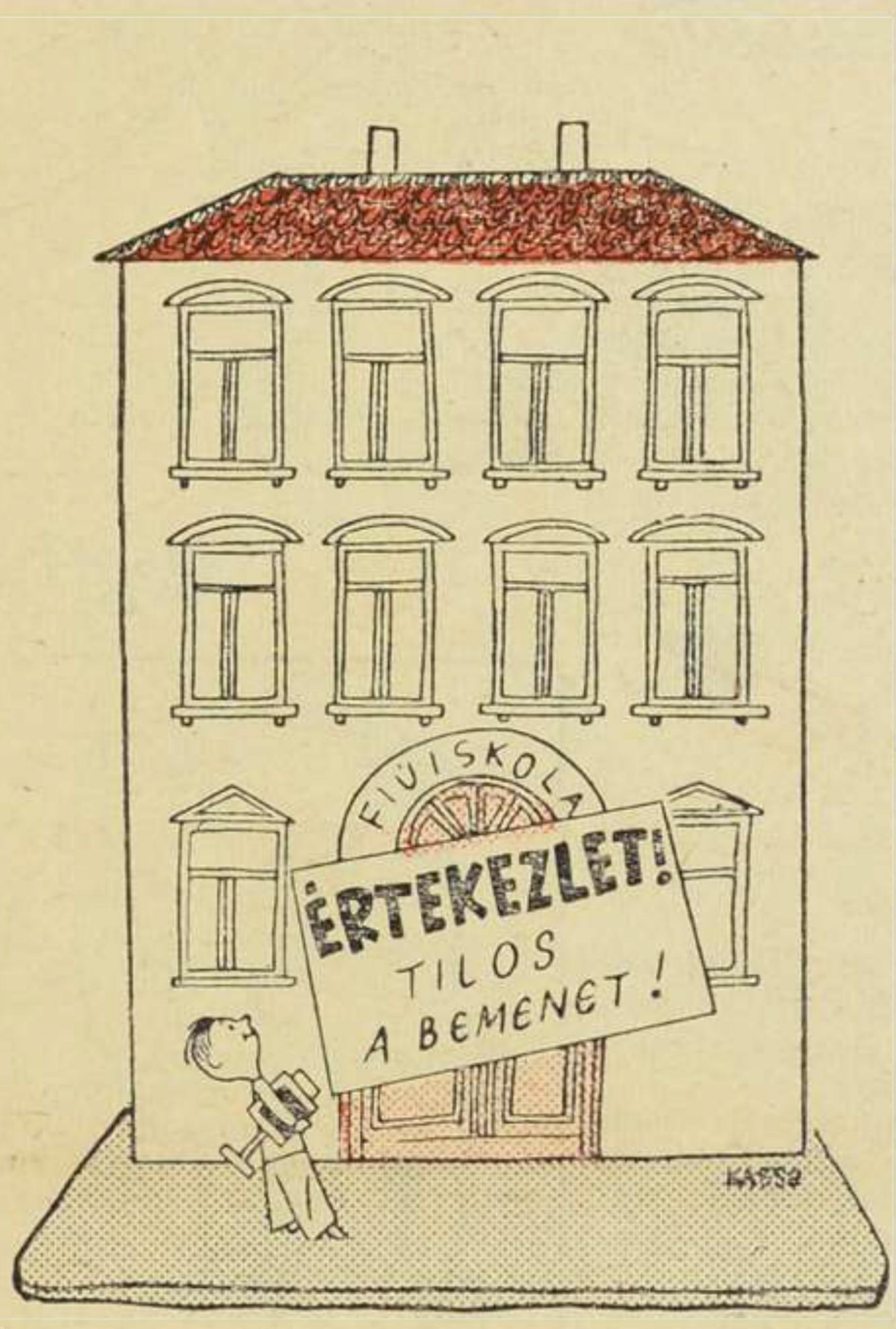
FIÚISKOLA
ÉRTEKEZLET!
TILOS A BEMENET!
KASSO

Előrelátó atya

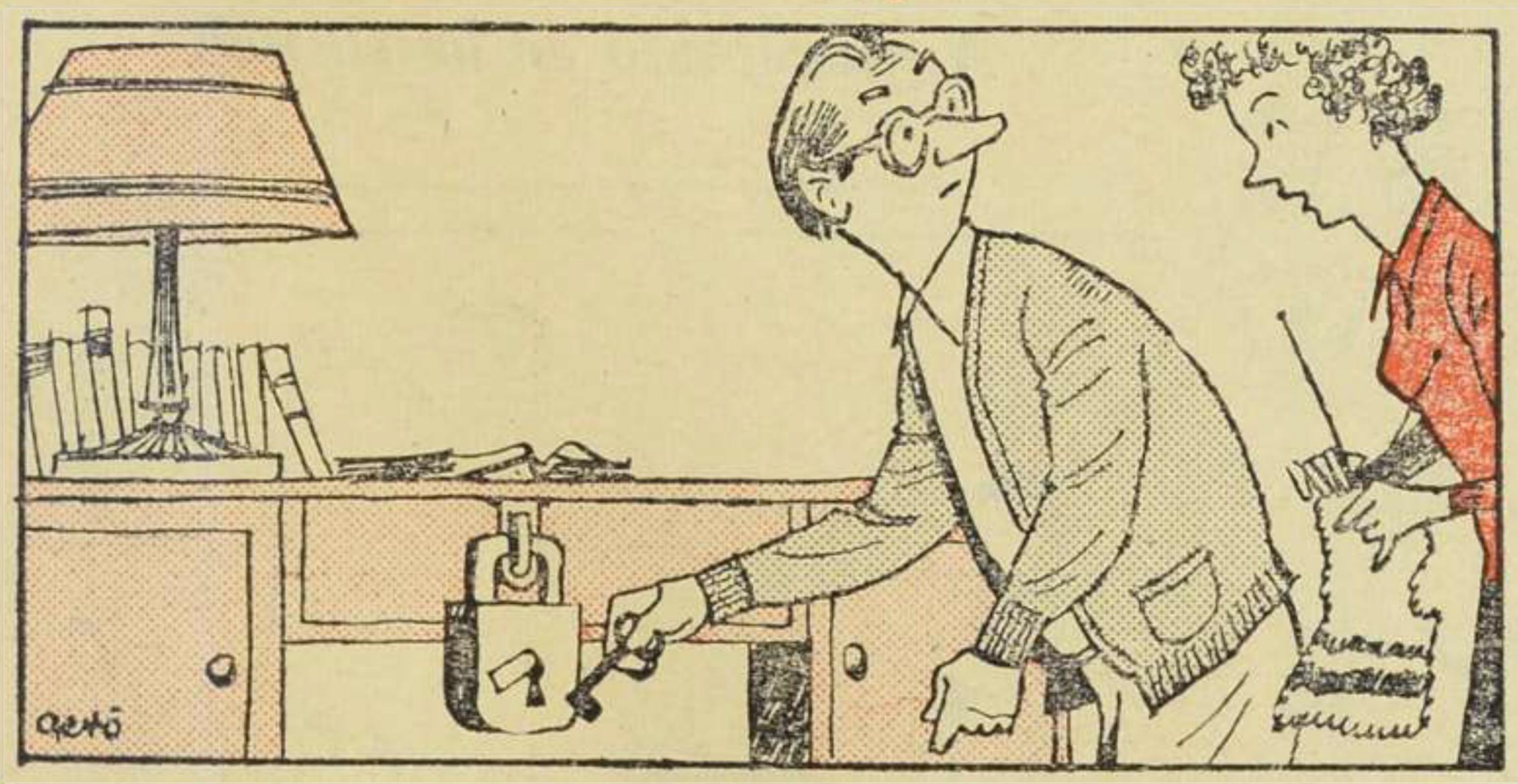

— Most már, hogy a Jancsika olvasni tanul, mindenesetre elzárom az iskolai bizonyítványaimat...

Hát semmi sem segít?

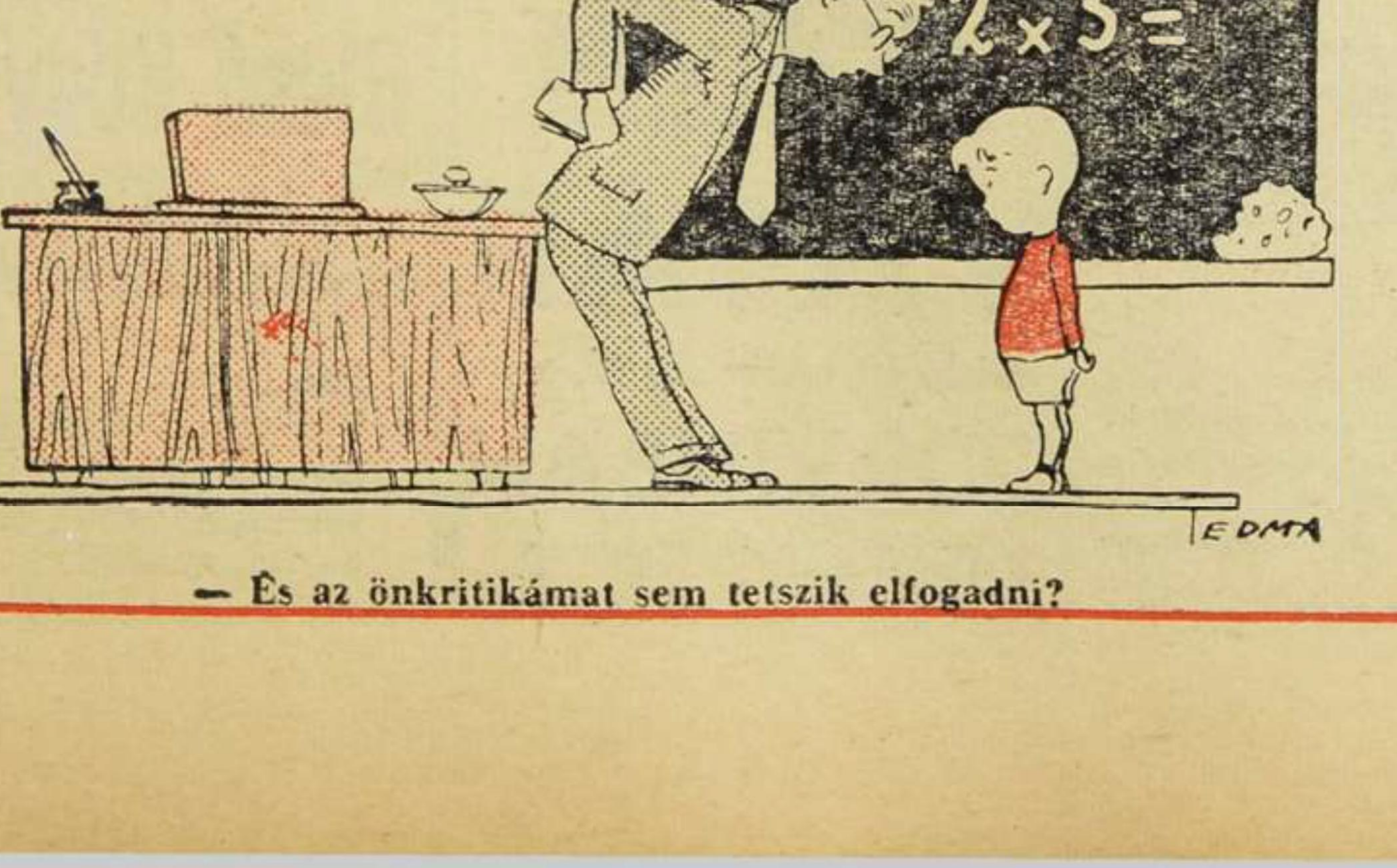

— És az önkritikámat sem tetszik elfogadni?

Az elsős első búcsúja

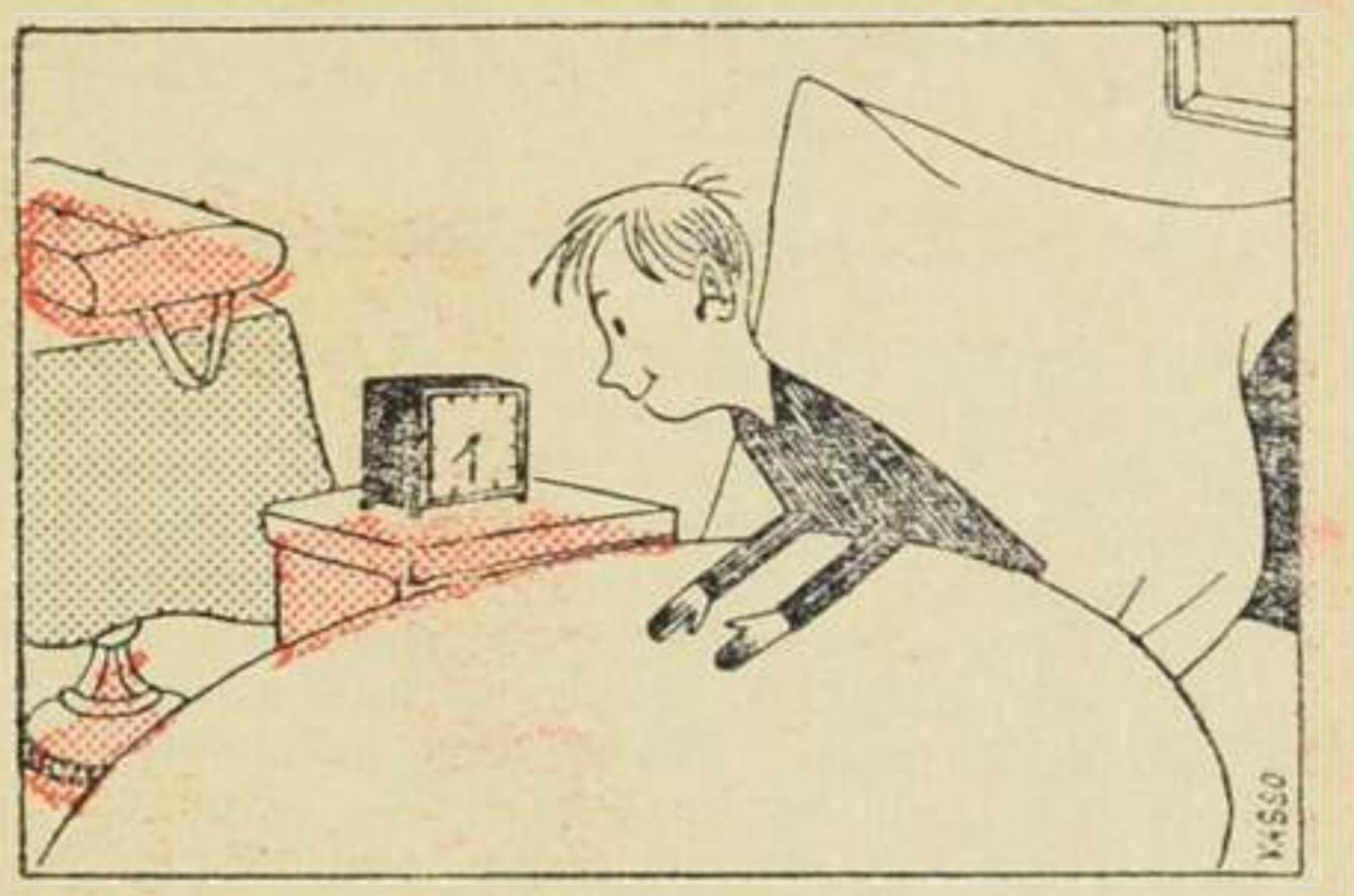

— Fél nyolc! Még öt percig tart a vakáció...

A játék ára

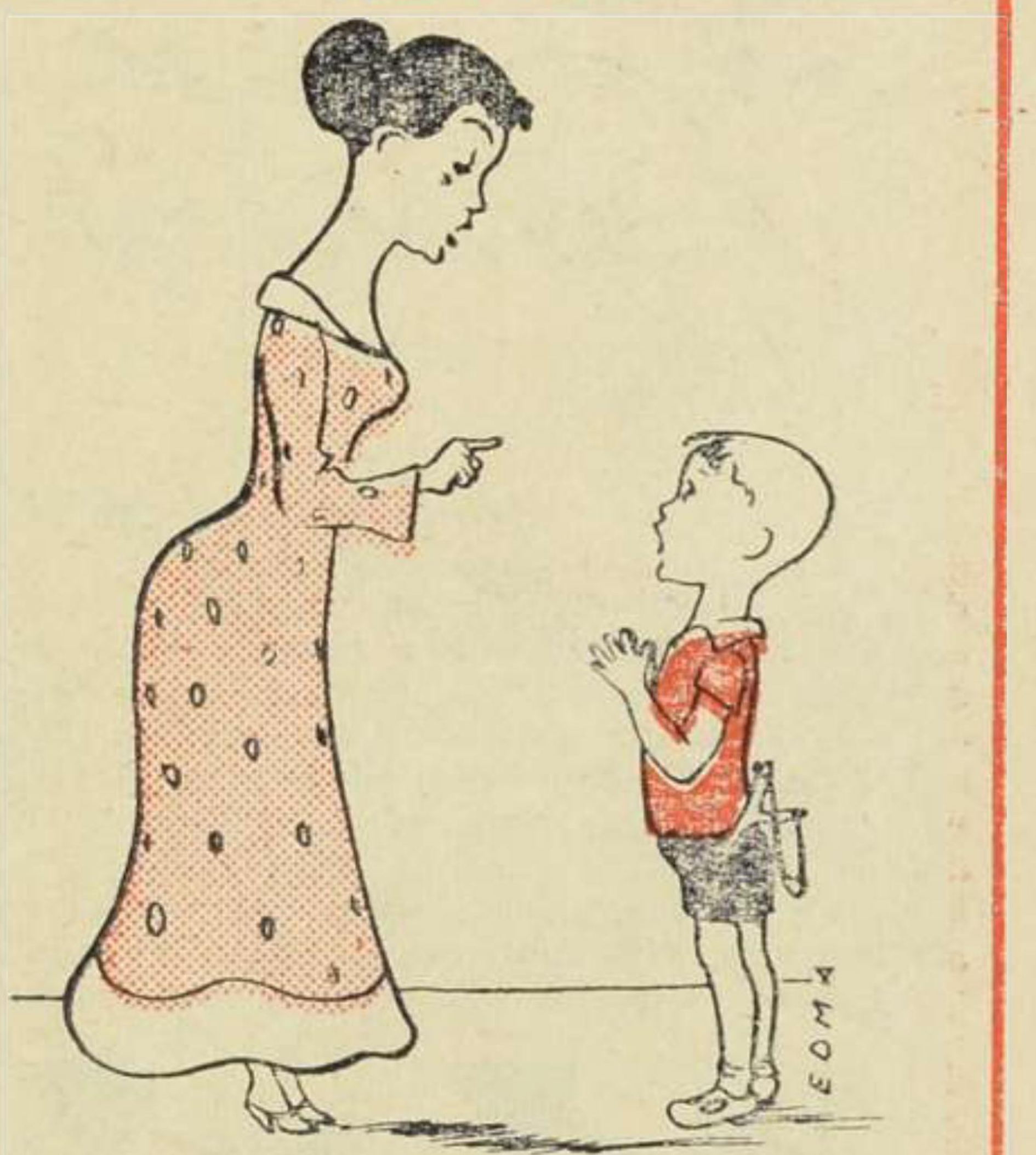

— Ha megcsinálod a leckédet, lemehetsz játszani.

— Most jut eszembe anyu, nincs is kedvem játszani!

Az első iskolanap

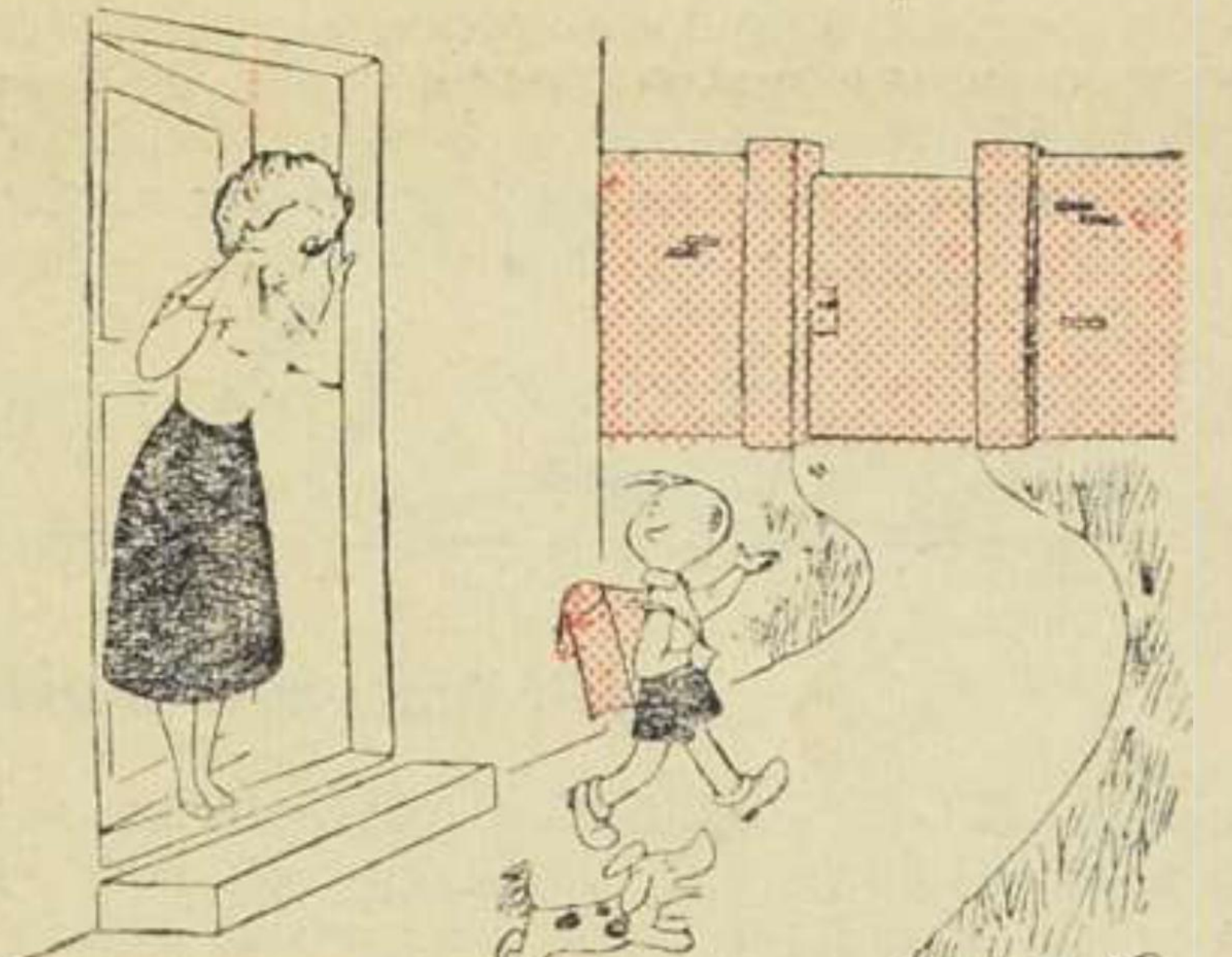

— Anyu, ne izgulj, majd írok!

A tájékozatlan

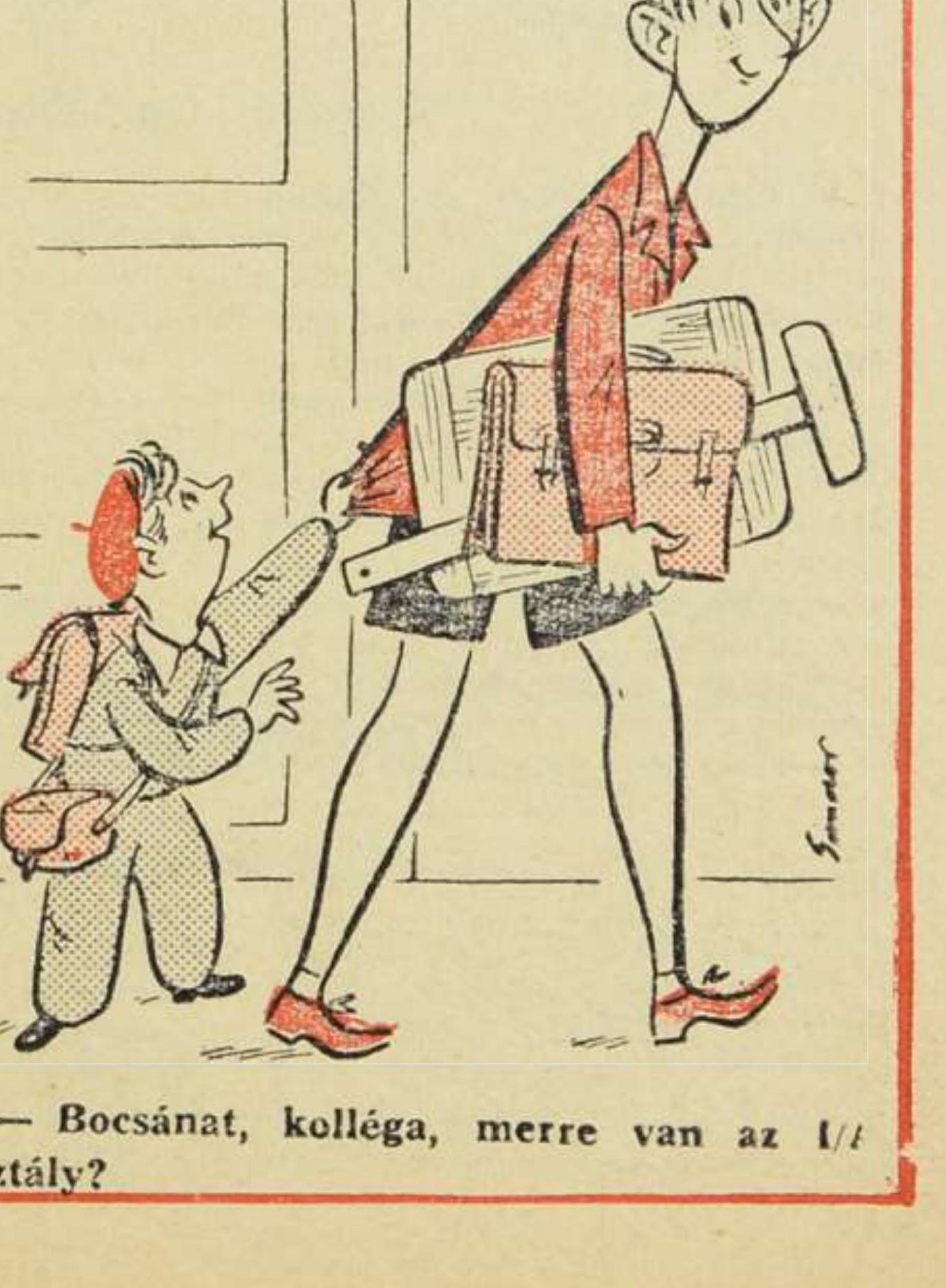

— Bocsánat, kolléga, merre van az I/ osztály?

Gánti jegyzetek

Néhány millió évvel ezelőtt,

az alsó krétakorban, amely a felső jurakor után és a közép krétakor között telt el itt Gánton is, a földben valahogy bauxit keletkezett. Hogy hogyan keletkezett, azt a tudós geológusok sem tudják megmondani, de mindenesetre nagyon okosan tette, hogy keletkezett, mert így néhány millió plusz 1925 év múlva felfedezhették és harminc esztendővel ezelőtt megindulhatott a gánti bauxitbányászat.

Ha jól emlékszem, néhány millió évvel ezelőtt őshüllők és sárkányok éltek ezen a környéken is, de lehet, hogy emeletnagyságú gyikok. Százezer év különbség ide vagy oda, igazán nem számít. Kíváncsi vagyok, mi lett volna, ha Gánton egy ilyen óriási ősállat békés legelészés közben felpillant és észreveszi, hogy nyikorgó lánctalpakon egy óriási ekszkavátor közeledik feléje? Vajon melyik szörnyeteg ijedt volna meg jobban a másiktól?

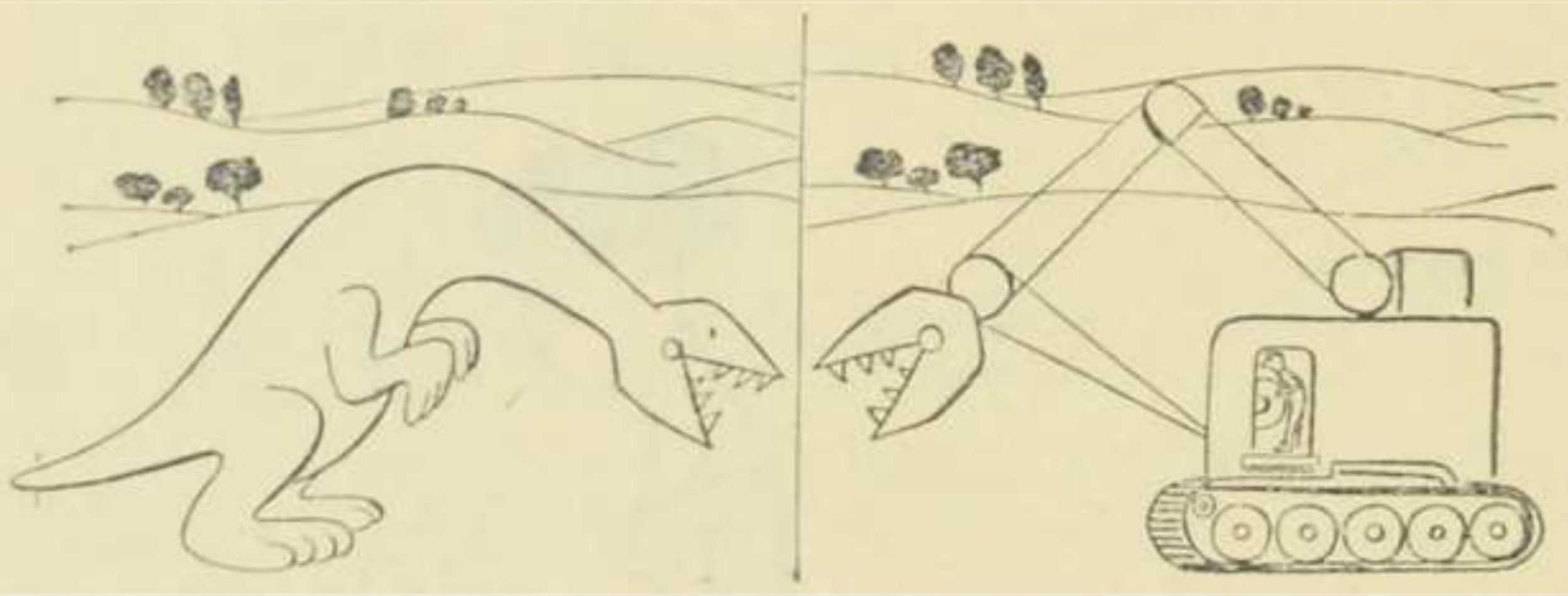

Harminc évvel ezelőtt

derült ki, hogy Gánton bauxit van, s akiknek kiderült, azoknak esőben is verőfényes volt a napjuk, olyan jó üzletnek mutatkozott a bánya. Nem fektettek bele sok pénzt, a befektetések terén inkább csak a bányászok munkaerejére szorítkoztak; így aztán lassacskán az is kiderült, hogy bauxitbányájukat a jószerencse aranybányává változtatta. De húsz évre rá, hogy kiderült, a volt tulajdonosoknak örökre beborult, s végre a százszázalékos gépesítés során végleg kimehetett a divatból az addig használatos szív alakú lapát, amely a szívet keserű szimbólummá tette Gánton.

Egy-egy szívlapátra tizennyolc kiló bauxit fért...

Három éve

kézzel nem is nyúlnak a bányászok a gánti bauxithoz. Ekszkavátor végzi a kitermelést, ekszkavátor rakja a bauxitot vagonokba, ekszkavátor takarítja le a földet a külszíni bányáról. Az ekszkavátor a bányászok mindenese. Épp csak hogy port nem töröl...

A bauxit nem vörös színű, ahogy hittem, de hiúbb, mint gondoltam volna: vastartalmával rúzsozza magát élénkebb színűre. Hiúsága sok gondot okoz a timföldgyáriaknak, akik többek közt szép citromsárgára mossák a kikozmetikázott bauxitot.

Mit tudtam a bauxitról,

amikor Gántra indultam? Jóformán semmit. Annyit, hogy belőle lesz az alumínium, s abból edényt, meg repülőgépet gyártanak, s még azt is tudtam, hogy a bauxitból először timföld készül, s csak a timföldet olvasztják a kohókban alumíniummá.

A bauxit — s ezt már Gánton tudtam meg — lencsékben terem. Gánton ma két lencsében folyik a munka, a bagolyhegyiben és a gránásiban. Embert keveset lehet munka közben látni, inkább csak gépeket és bauxittal megrakott vonatokat. Mindez könnyen belefér a lencsébe.

Egy egy ilyen lencse átmérője, a föld alatt néhány méterre, két-három kilométer. Az alsó krétakorban gazdag lencsetermés lehetett...

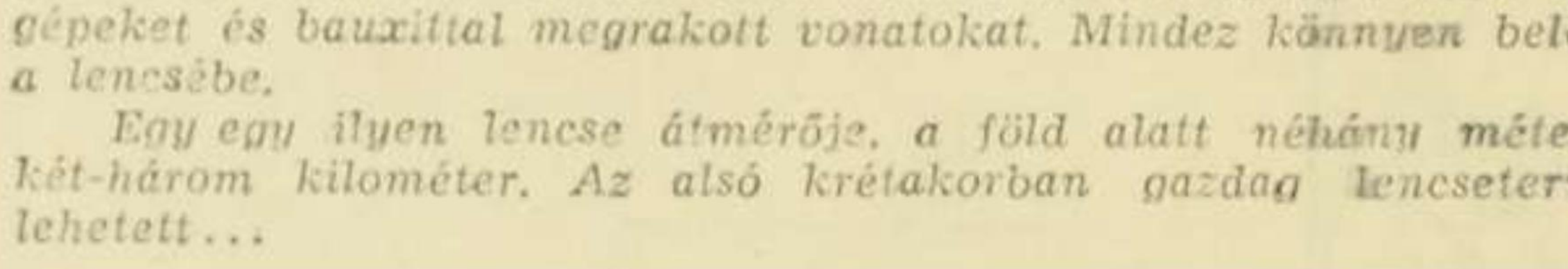

A gránási lencsében

találkoztam Ottóval és Kamillával. Feltűnően kerülték egymást. Idegenvezetőm, Móri János mérnök azonban elárulta, hogy a bauxitszállításnál mindketten élenjárnak — ami nem csoda — és munkaidő után a gánti rendezőben találkoznak, ahol minden éjszaka együtt alszanak.

Félreértés ne essék: ez nem ám amolyan pletykálkodás! Ottót és Kamillát egyébként sem érheti semmiféle gyanúsítás. Ottó is, Kamilla is tisztességben vénült meg a bánya szolgálatában. És különben is mind a kettő — mozdony.

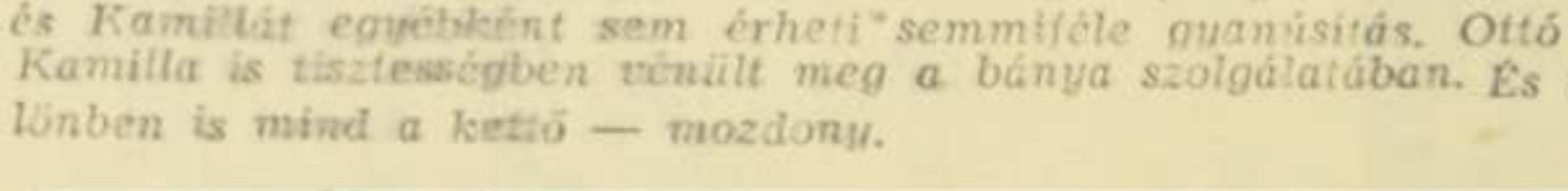

Miért lett élüzem

1945 óta már tizennyolc alkalommal a Gánti Bauxitbánya? Könnyű a válasz. A gépesítés óta a termelékenység négyszeresére emelkedett. Az önköltség hihetetlenül alacsony. A bánya törzsgárdája összetanult, szakmai képzettségük kiváló. Az eredmények ismeretében könnyű a válasz, de hiába készül bauxitból a legkönnyebb fém, a szép eredményeket elérni nem volt könnyű.

Ország György

Az új technológia ellenfele a bronzkorszakban

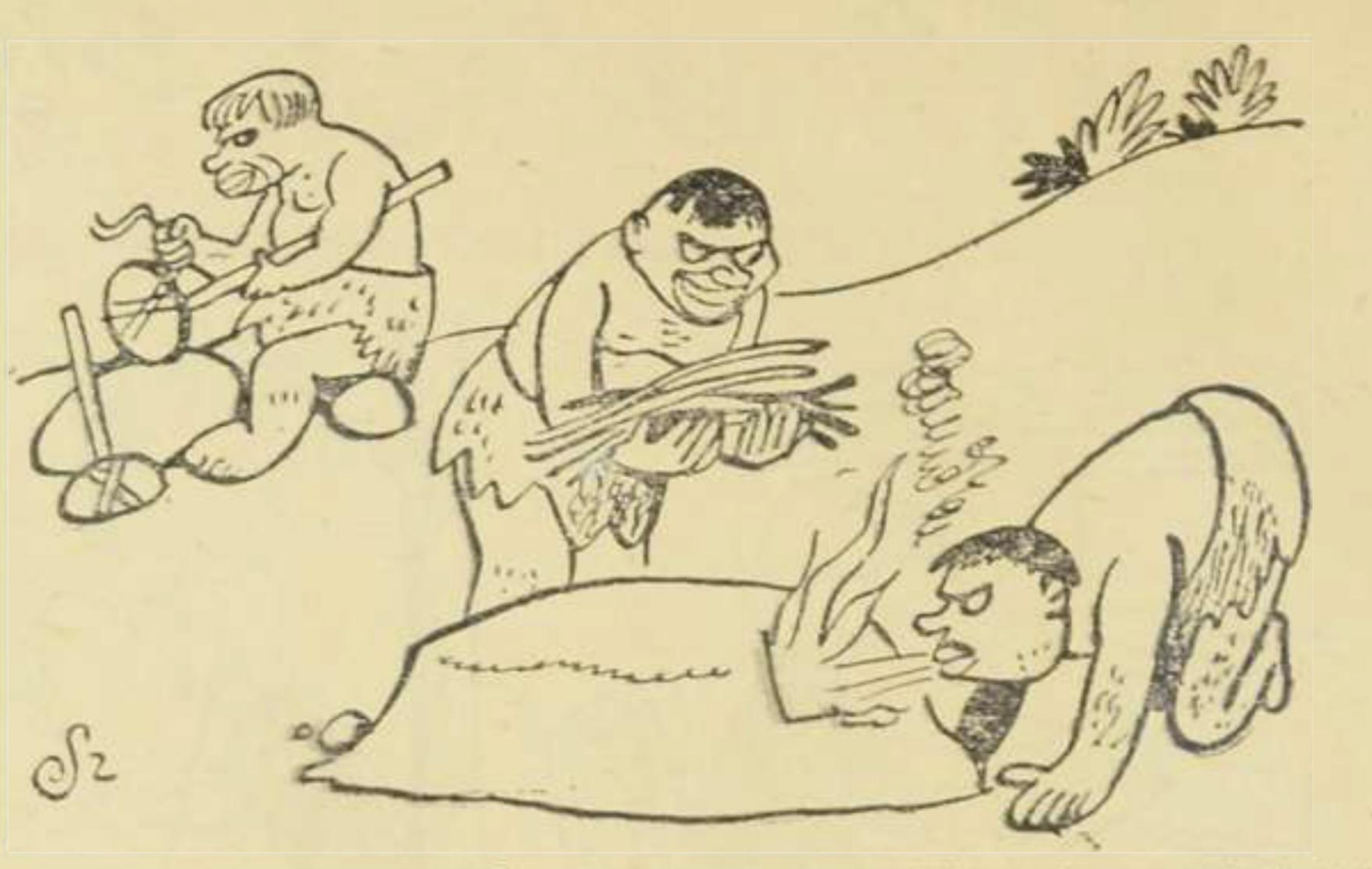

— Beszélhetsz neki! Ő még mindig azt állítja, hogy a kőbaltáé a jövő...

János bácsi disznaja és bukszája

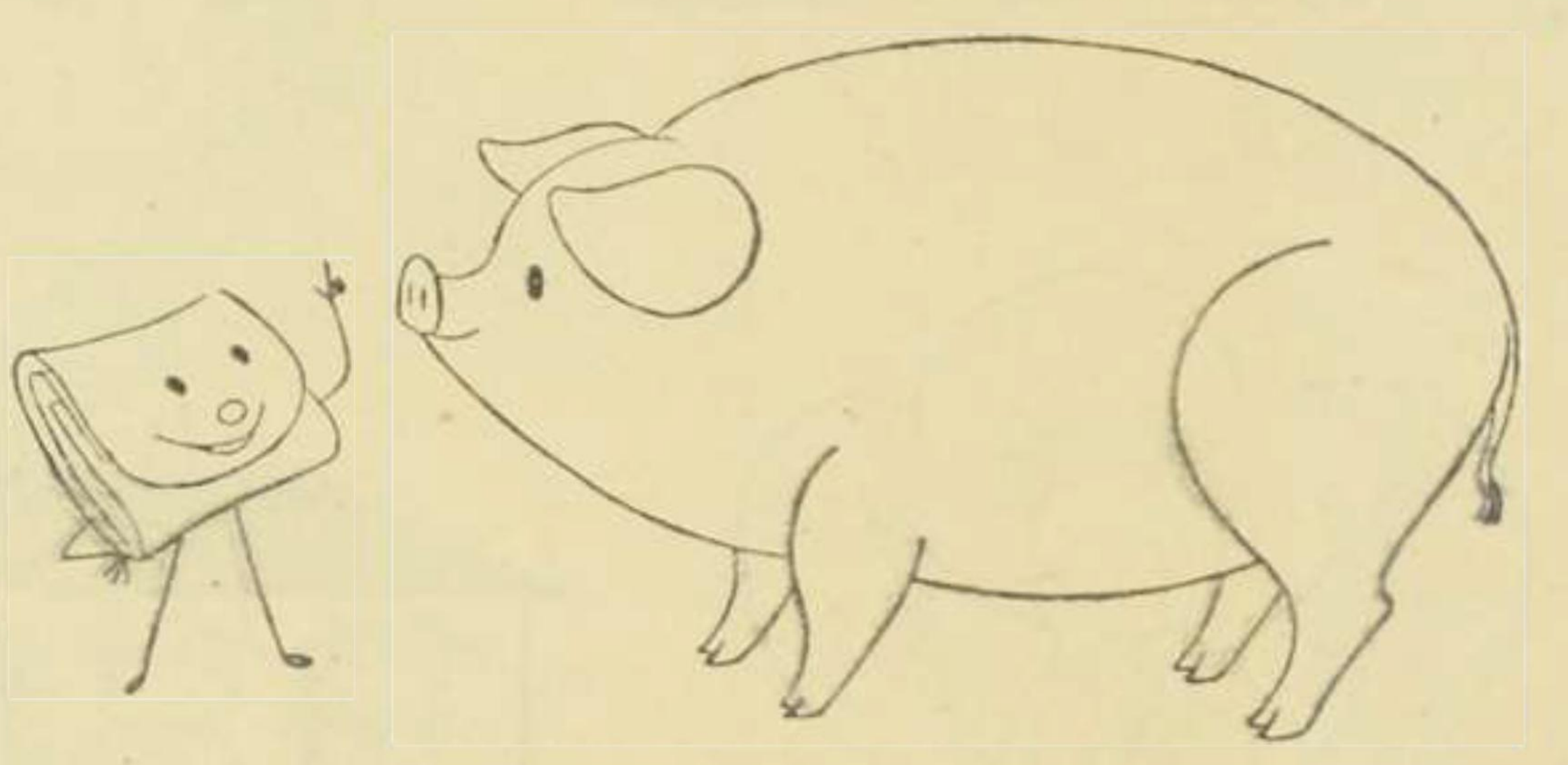

— A gazdánk aláírta a hízlalási szerződést! Ettől mind a ketten meghízunk!...

Meglepő táblák

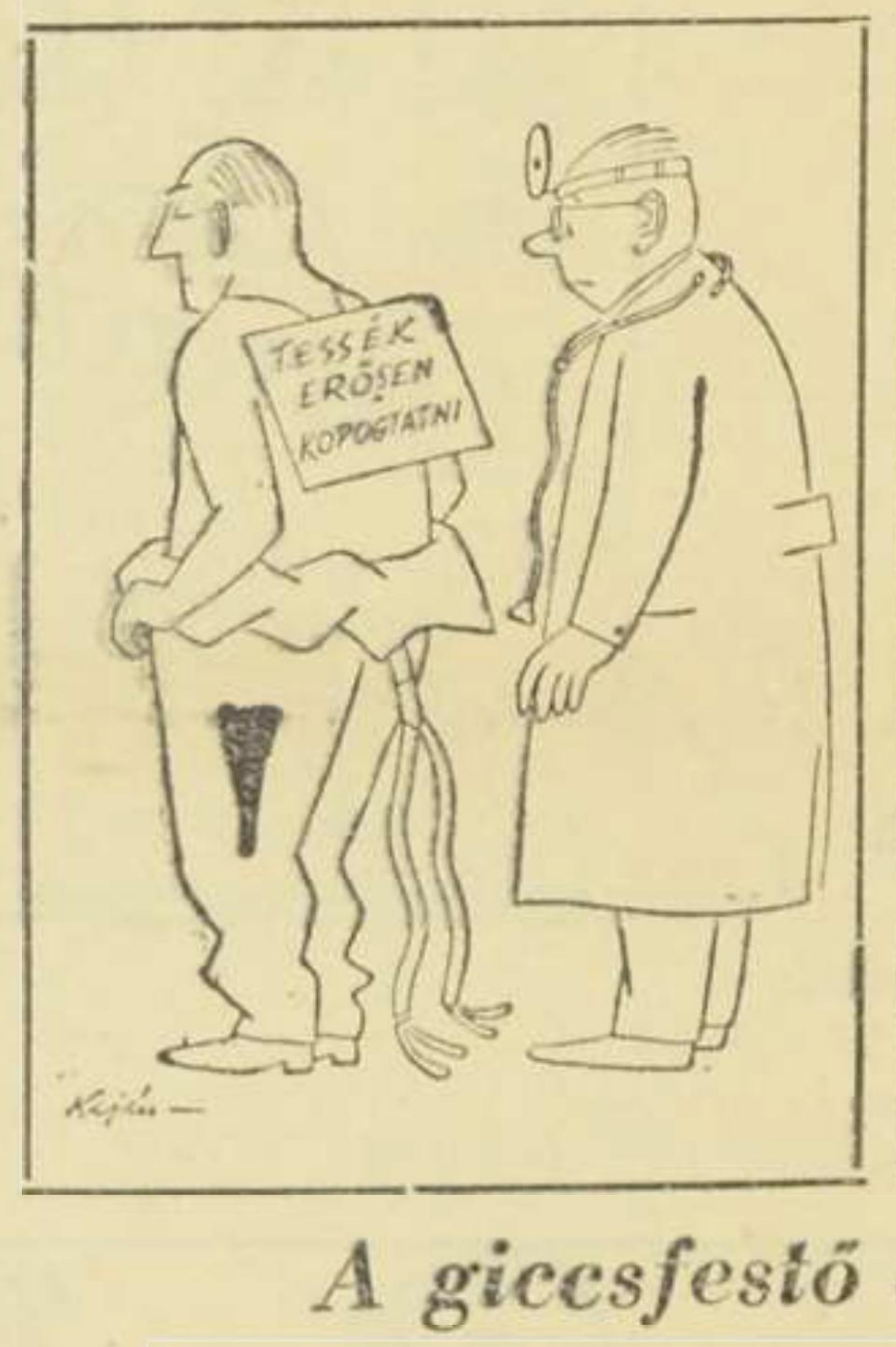

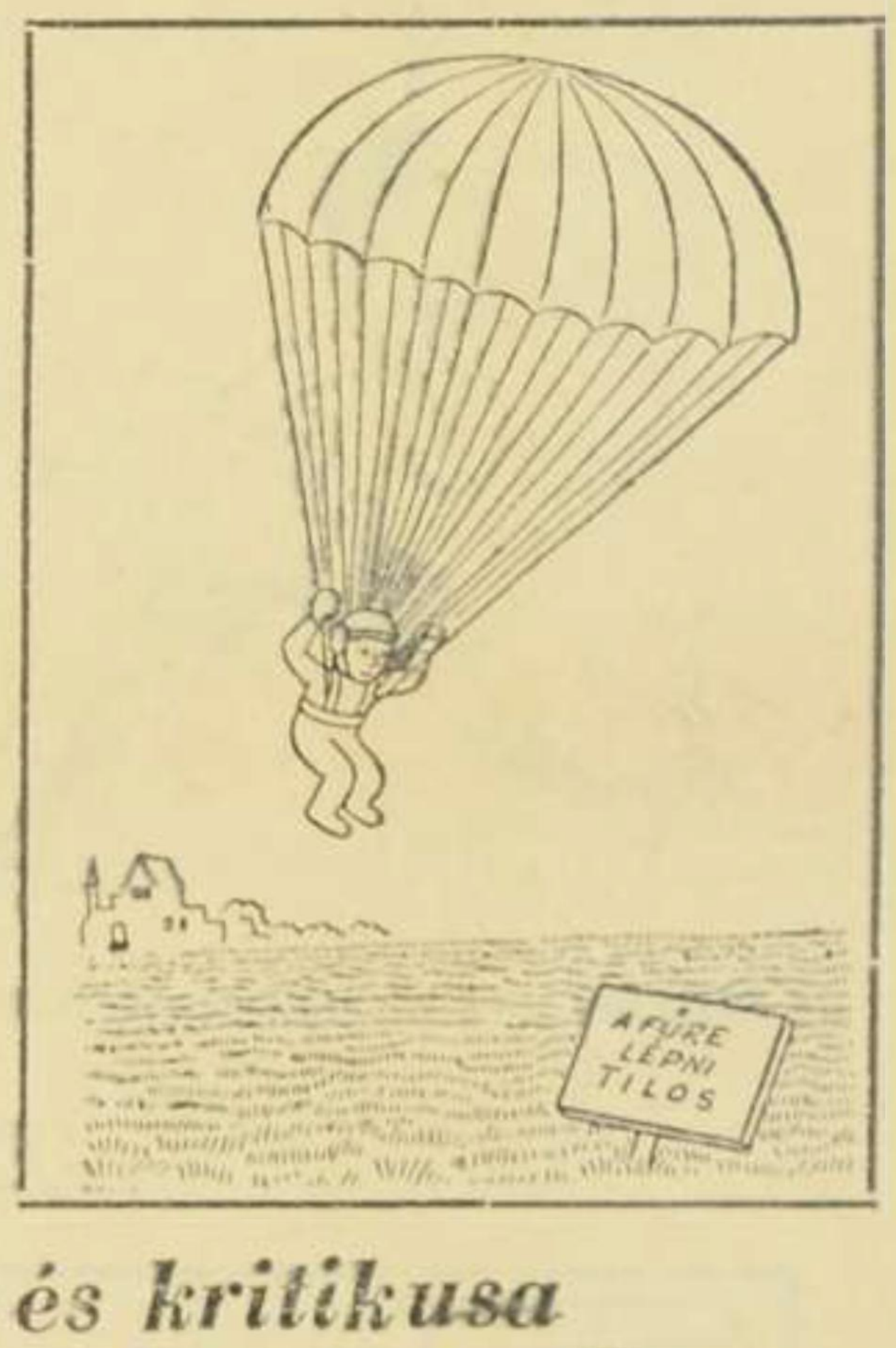

A giccsfestő és kritikusa

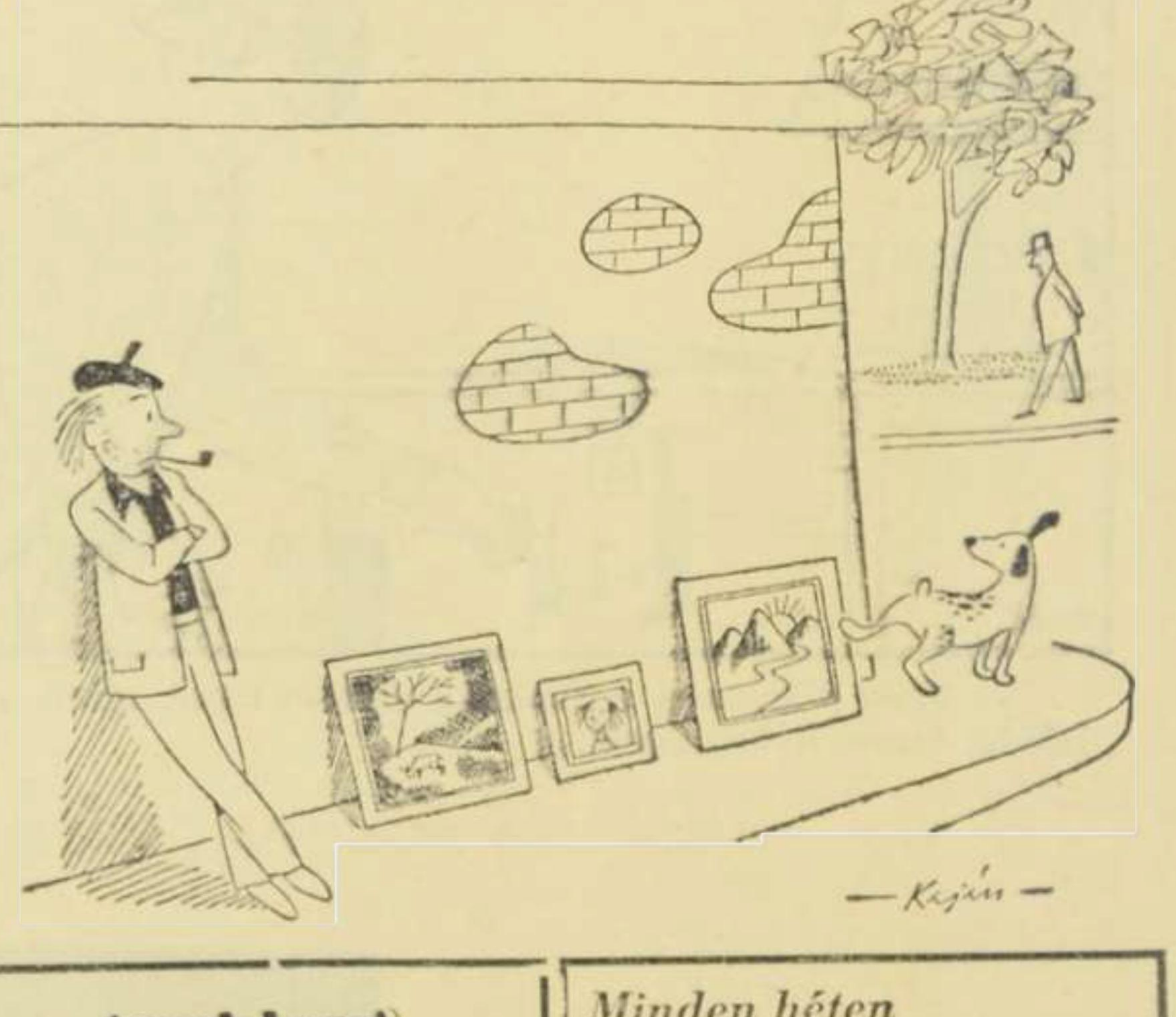

CORVIN
A JÓ MINŐSÉGEK ÁRUHÁZA
VÁSÁR
Idején találkozzunk a
CORVINBAN
VASÁRNAP IS NYITVA!

Minden héten
mindenki kezébe
az
Olcsó Könyvtár
új kötetét!
Egy kötet ára 3—4 forint
Megvásárolható könyvesboltokban, üzemi terjesztőknél és újságárusoknál

Darvas Szilárd:

Önzetlen szerelem

Péter megszakította a nyáresti sétát, amely kéz a kézben lett lebonyolítva a Margitsziget árnyas fái alatt. Mélyen a lány szemébe nézett, s mint aki egy kínzó gondolattól akar megszabadulni, azt kérdezte:

— Akkor is szeretnél, ha nem lennék az, aki vagyok?

Ez a Péter ugyanis szerencsés fickó volt, a sors kegyeltje, magas, szép árvagyerek, művelt, okos s alig harminckét éve ellenére jól fizetett vezető állásban levő mérnök egy nagy gyárban.

Sári visszanézett nagy barna szemével. Annyi gyengédséggel, amennyivel csak egy szerelmes lány tud nézni. Aki ráadásul férjhez is akar menni. Aki ráadásul minél előbb akar férjhez menni.

— Akkor is... — rebegte.

— Várj, nem tudod, mit beszélsz — szakította félbe idegesen Péter. — Gondolkozz egy kicsit... Nézd, tudod, nem hiúságból mondom, csak mint közismert tényt szögezem le... ugyebár úgynevezett jóképű fiú vagyok... nem mintha sokat törődnék vele, de ugye így van?

— Így van... — rebegte Sári.

— Nohát, tegyük fel, csúnya lennék, mint az ördögök öregapja... akkor is szeretnél? Ha olyan lennék, mint a Bakóca a könyvelésből?

— Akkor is... — rebegte Sári.

Tovább sétáltak. A Duna felől kedves, kellemes szellő fújdogált.

— Tegyük fel azonban — kezdte újra Péter, aki nyilvánvalóan tépelődő hangulatban volt — tegyük fel, hogy nemcsak csúnya lennék, hanem buta is... olyan buta, mint a Szekeres a titkárságról... olyan buta és műveletlen... akkor is szeretnél?

— Akkor is... — rebegte Sári egyrészt meggyőződésből, másrészt mert tisztában volt azzal, hogy mit sem reszkiroz a válasszal. Ahhoz, hogy a fenti próba az életben vizsgázzék, Péternek sürgősen meg kéne csúnyulnia és hülyülnie, amire hálistennek nincs kilátás. Épp ezért megismételte:

— Igen, ha csúnya és buta lennél, akkor is szeretnélek. Mert én nem a szépségedet és az eszedet szeretem, hanem...

— Hanem! Ez az! — kiáltott keserűen fel Péter. — Ettől féltem! Szóval lehetnék, csúnya, lehetnék buta, csak legyen az a jó kis főmérnöki állásom havi háromezerőttel...

Lerogyott egy padra és a két kezébe temette arcát. Úgy nyavalygott:

— Ettől féltem. Hogy nem engem szeretsz, hanem a jövedelmemet!

Sári szikrázó szemmel állt előtte.

— Szégyeld magad... — mondta majdnem sírósan. — Fütyülök én a te jövedelmedre! Ha tudni akarod, nekem negyvenhétben udvarolt egy fezőr. El akart venni! Szatyorszámra hordta a tört aranyat... Kirúgtam! És akkor te... te ilyet mersz...

Péter ráemelte a lányra megtört tekintetét:

— Szóval azt akarod mondani, hogy úgy is... hogy akkor is szeretnél, ha nem főmérnök lennék, hanem vacak kisfizetéses gyakornok? Mint a Kovalcsik a számlázásból?

— Hát persze, te buta... — mondta Sári most már mosolyogva, ám némiképp már bizonytalanul, a mosollyal álcázva a bizonytalanságot.

És meg akarta simogatni a fiú fejét, de az ellökte a kezét, és metsző gúnnyal esett neki a lánynak:

— Hát szóval így állunk? Ez a te híres szerelmed? Szóval neked mindegy, hogy nézek ki, hogy tehetséges vagyok, hogy megbecsülnek? Tőled lehetnék Bakóca vagy Szekeres vagy Kovalcsik... lehetnék ronda, buta, műveletlen... akármilyen kezdő slemil... Nem szégyeled magad? Hát kit szeretsz te tulajdonképpen, ha nem azt, aki én vagyok? Pfúj!

Otthagyta a meglepett lányt és elrohant az éjszakába, azzal a reménnyel hűtve háborgó lelkét, hogy akad még lány a világon, aki érdekből fogja szeretni őt.

Kulturfront

SZOMSZÉDBÉRLŐ AZ OPERAHÁZBAN

Minden zenekedvelő igazolhatja, hogy a bérletnél az első este a legizgalmasabb. Akkor derül ki, ki lesz a szomszédunk a cikluson keresztül, esetleg az egész évadban. „Mit törődöm vele!" — mondhatják a közömbösök. Nincs igazuk a közömbösöknek. Az Operaház nézőterén elvárja az ember a szomszédjától, hogy:

1. Ne köhögjön. 2. Ne krákogjon. 3. Ne zörögjön a cukorka papirosával. 4. Ne használjon brutális parfőmöt. 5. Ne késsen el és ne siessen el korábban (mindkét művelettel felállít bennünket). 6. Ne kérjen kölcsön szinlapot. 7. Ne kérjen kölcsön látcsövet. 8. Ne dúdolja a melódiát. 9. Ne fütyülje. 10. Ne hadonásszon a karjaival, hagyja Ferencsiket dirigálni. 11. Ne integessen a nézőtéren ismerősöknek. 12. Ária közben ne meséljen intimitásokat a szereplőkről.

Idei U-bérletemre sarokülést kaptam, ami 50 százalékkal csökkentette a rossz szomszédság veszélyét: csupán egy szomszédot kapok. Még így is alig leplezett izgalommal foglaltam el a helyemet az első bérleti előadáson. Szomszédnőm már a helyén ült, szerényen, illedelmesen, karcsúan. Volt szinlapja, volt látcsöve. Felment a függöny. A fiatal nő: 1. Nem köhögött. 2. Nem krákogott. 3. Nem zörgött ... satöbbi, satöbbi — szóval eleget tett minden kívánalomnak. Ha az Operaház igazgatósága prémiummal tüntetné ki a legideálisabb bérlőjét, feltétlenül igényelhetné a jutalmat.

Nem titkolom: már csak ömiatta is alig vártam a bérlet második előadását. Az olvasó ki fogja találni: egy másik nő volt a szomszédom. Terebélyes, hangos asszonyság. Nyomban kölcsönkérte a szinlapot és a látcsövet, aztán köhögött, krákogott, fecsegett, dúdolt, fütyült, integetett, dirigált és amikor Tosca Scarpia főbérleti lakásán rendkívül kényes helyzetbe került, így szólt hozzám:

— Személyesen ismerem a nőt, a nővéremmel egy házban lakik Budán, van nekik egy simaszőrű barna dáklijuk ...

A szünetben arra kért, hozzak neki a büféből egy sóskiflit, maja heves taglejtéssel mentegetőzött:

— Sajnálom, az első előadáson a kis unokahugomat küldtem magam helyett, fájdalom, nem jöhettem ...

— Talán influenzás volt? — kérdeztem részvéttel.

— Oh, dehogy! — kacarászott. — Lakásavatás volt egy jóbarátunknál.

Hatalmasat tüsszentett és kedvesen hozzáfűzte:

— Most vagyok influenzás!

Stella Adorján

A kőrösszegapáti moziban rossz a leadó

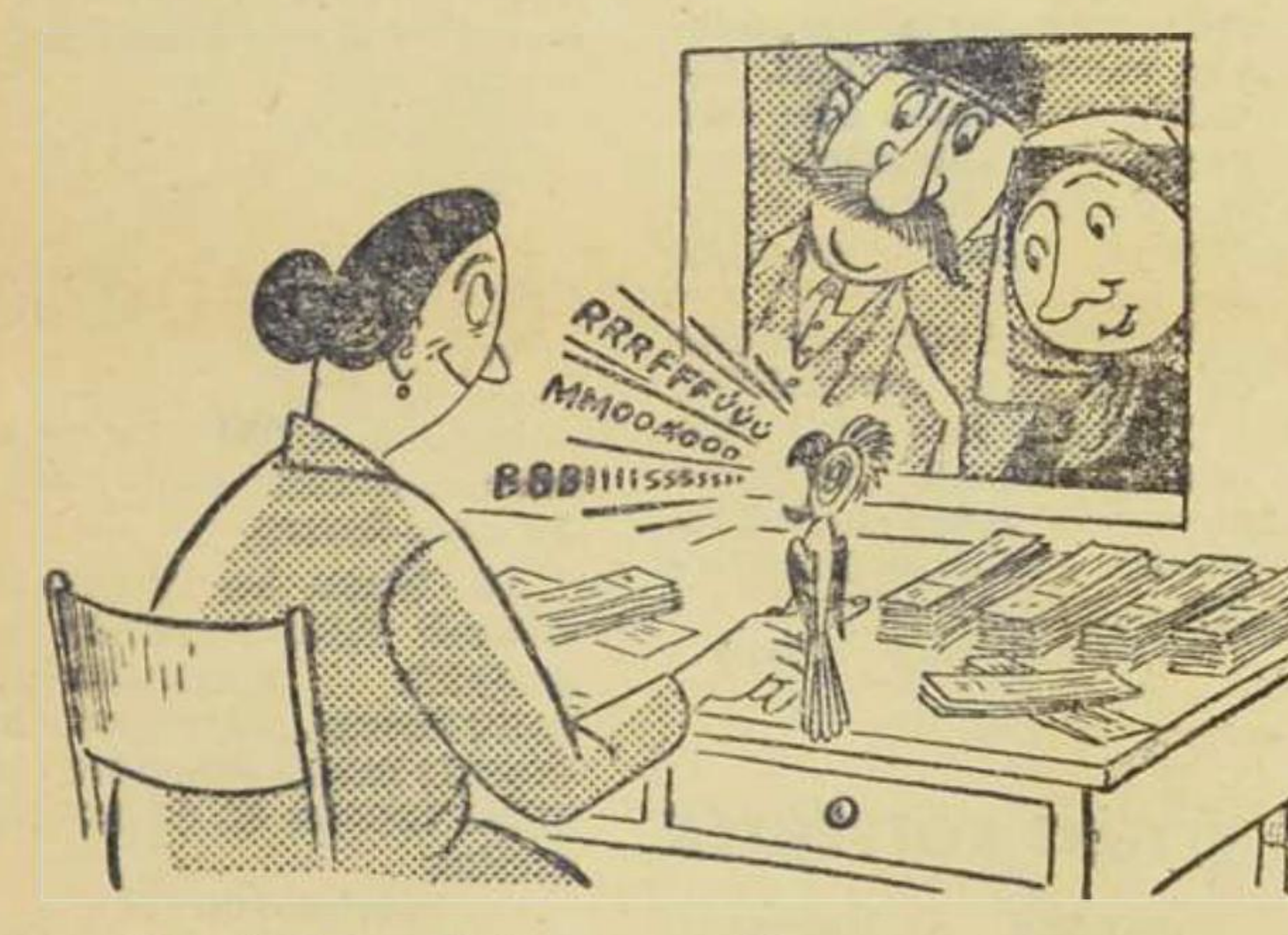

— Nem tud beszélni a papagáj?
— Tud az kérem, csak az itteni filmekből tanult meg magyarul...

LOGIKUS VÁLASZ

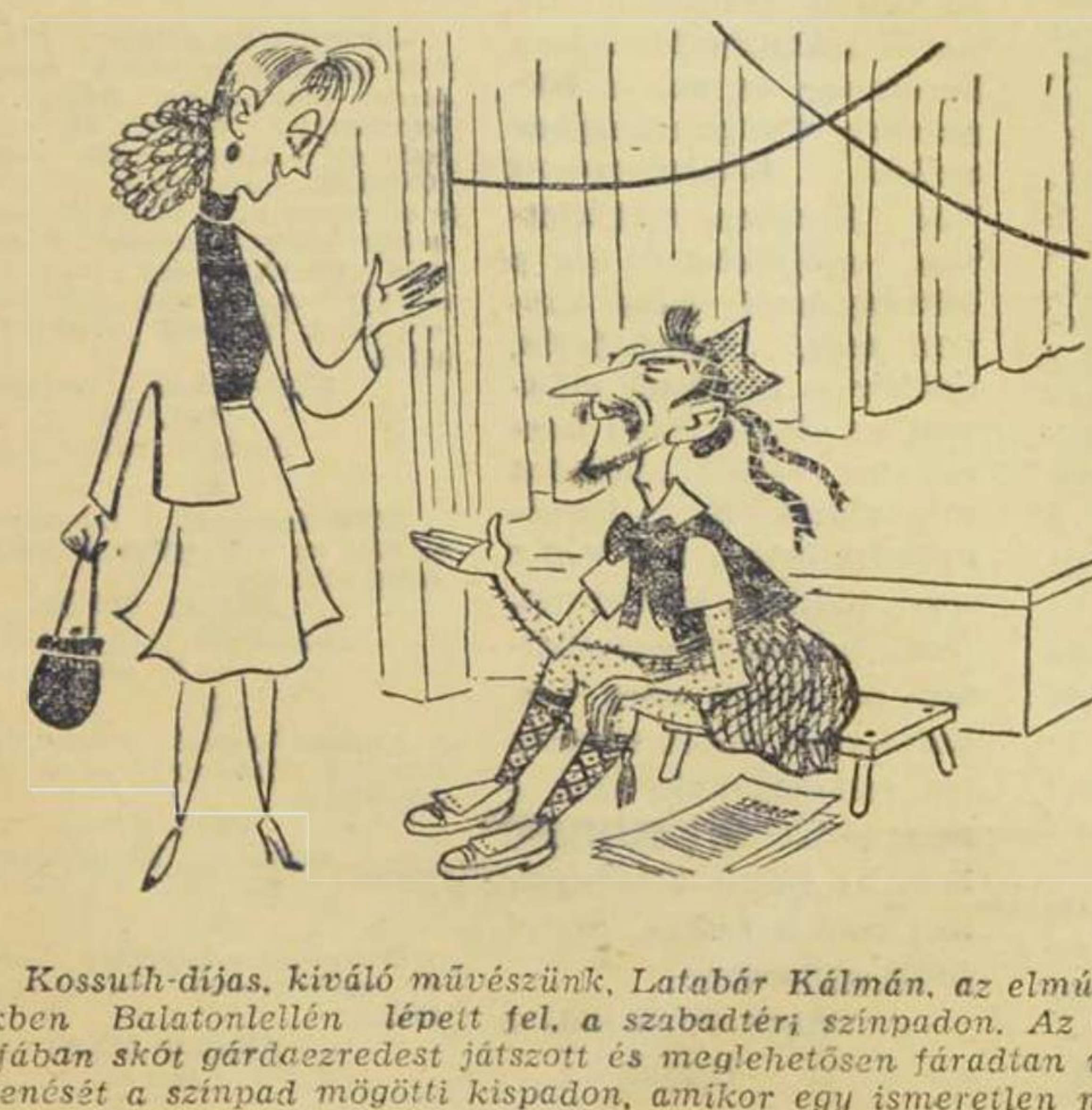

Kossuth-díjas, kiváló művészünk, Latabár Kálmán, az elmúlt hetekben Balatonlellén lépett fel, a szabadtéri színpadon. Az egyik tréfában skót gárdaezredest játszott és meglehetősen fáradtan várta jelenését a színpad mögötti kispadon, amikor egy ismeretlen nő lépett oda hozzá és így szólt:

— Jó estét, Kálmán, hogy van?

Latabárnak fogalma se volt, ki lehet az illető, épp ezért zavartan hebegett valamit, mire a nő így folytatta:

— Hát nem ismer meg? Hogy lehet az?

Mire a népszerű művész mentegetőző mozdulattal így válaszolt:

— Ne haragudjon kérem, de úgy el vagyok maszkírozva ...

Bőrök a falon

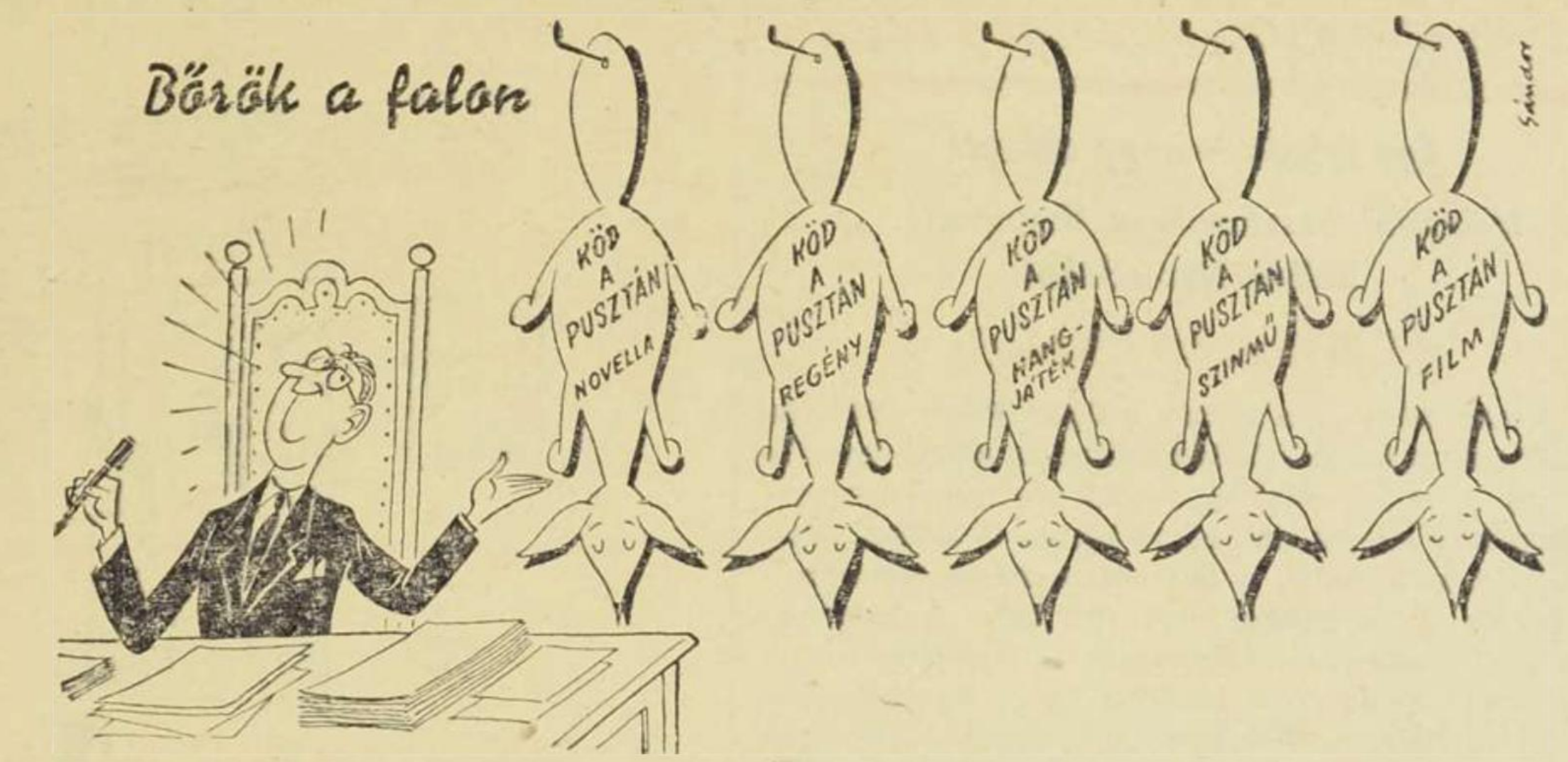

Iró: Mind egy rókáról huztam le... De még van rajta!

AZ ÁLMOK NEM HAZUDNAK...

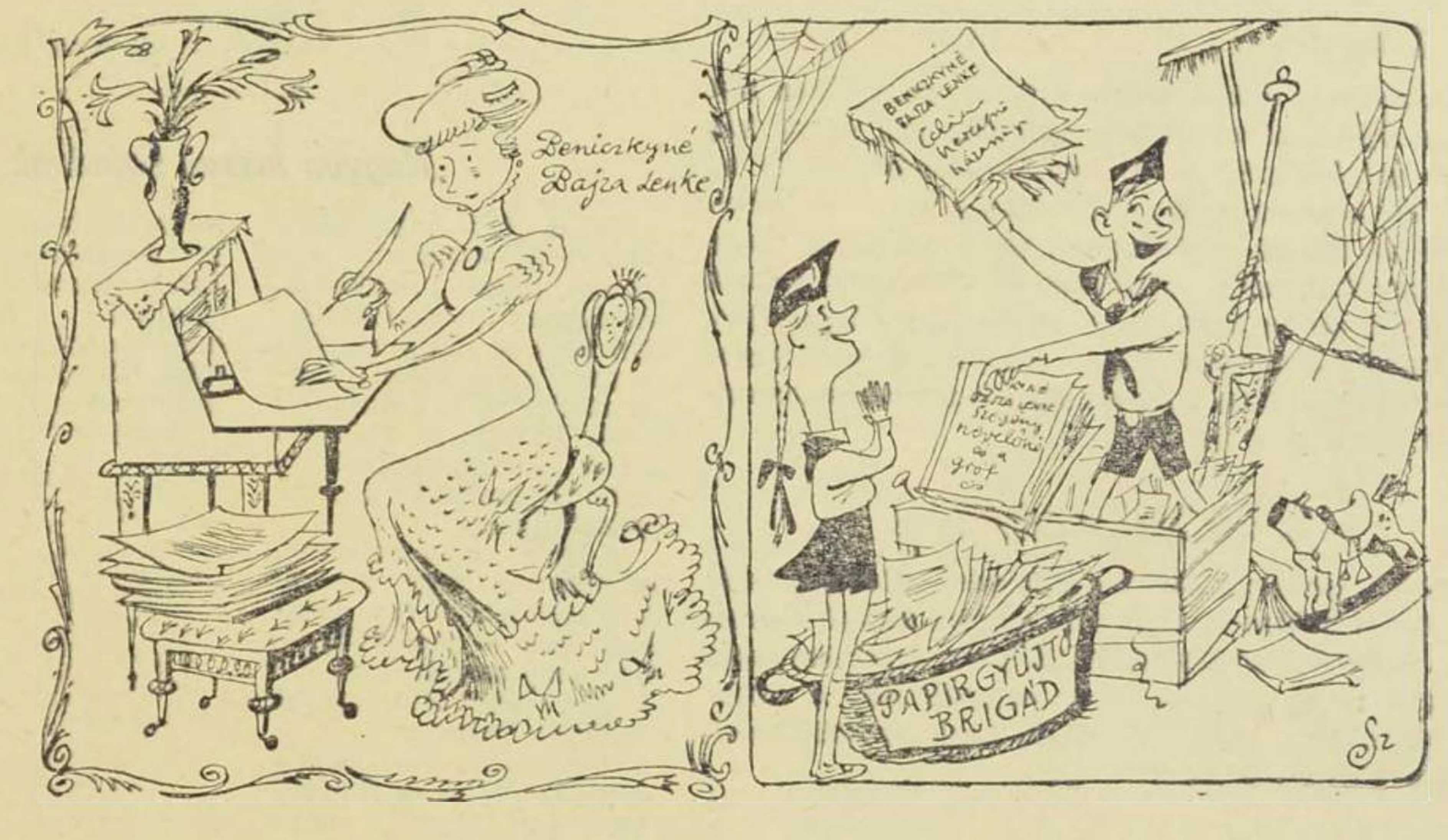
Beniczkyné Bajza Lenke
BENICZKYNÉ BAJZA LENKE Cilia hercegnő házassága
Bajza Lenke Szegény nevelőnő és a gróf
PAPIRGYŰJTŐ BRIGÁD
Sz

— Az utókor egyszer még hálás lesz műveimért.

... és tényleg!

Ludas Matyi voltam Kecskeméten

Az idén nem voltam ott az alföldi „hirös" város mezőgazdasági kiállításán, de hallom, nagyon szép volt és biztos, hogy a kultúrműsor is jobban sikerült, mint két év előtt, mikor az alábbi módon kerültem a látogatók érdeklődésének középpontjába.

Egy hűvös őszi vasárnap délelőtt kint üldögéltem a kecskeméti színház művészbejárata előtt. Egyszercsak megjelent egy esőkabátos férfi, bemutatkozott és a következőket mondotta: „Kedves művész elvtárs, nekünk ma a Mezőgazdasági Kiállítás kultúrműsorában Ludas Matyira van szükségünk. Megkérem az elvtársat, vállalja el." Miután beleegyezőleg bólintottam, a következő szóáradatba kezdett: „Az elvtárs fél hatkor elmegy a Cifrapalotához, ott beszáll a buszba, kijön a Műkertbe, ott kiszáll, bemegy a kiállításra, megkeresi a hangos híradót, bemegy az irodába, kihivatja a kultúrműsor rendezőjét, mármint engem, megkapja a csasztuskát, felmegy a színpadra, mint Ludas Matyi elénekli a csasztuskát, lejön a színpadról, felveszi a tiszteletdíjat, aztán hazamegy. Érthető? — „Hogyne" — mondom.

És délután, közép-európai időszámítás szerint pont fél hat órakor elmentem, beszálltam, kimentem, bementem, megkerestem a rendezőt, aki ámulatomra azt kérdezte tőlem, hol van a ruhám? Mivel nem voltam soha nudista, megrökönyödve néztem rá, majd magamra mutattam: „Rajtam!" — „No jó-jó, a civil ruhája, de hol a Ludas Matyi öltözéke?" Mivel az egyéni ruhatáramban parasztnadrág, ing, csizma, mellény és kalap nem szerepelt, szomorúan ingattam a fejem, hogy eme ruhadarabokkal nem rendelkezem, azonkívül megbeszélésünkön jelmezről szó sem volt. „Nem tesz semmit!" — szólt tevékeny rendezőm —, „át kell hidalnunk a nehézségeket" — és ezzel ügyes mozdulattal máris leemelte egy közelünkbe tévedt gyanútlan vásárlátogató paraszt bácsi kalapját. „Kalap már van. Próbálja fel." Felpróbáltam. Nem tudom, láttak-e már olyan cukorsüveg formájú kalapot, magas és kis karimája van. (Bugaci népviselet.) Úgy néztem ki, mint egy két lábon járó befőttbe masírozó süvegcukor. „Maga várjon itt bácsika, előadás után visszakapja a kalapját" — szólt rendezőm a kérdőjelként magábaroskadt bácsi felé és azzal elviharzott. Sajnos, nem örökre. Két perc múlva megjelent egy pár 46-os gumicsizmával és egy fekete ördögbőr hosszúnadrággal. „Öltözzön át az elvtárs — mondta ellentmondást nem tűrő hangon —, aztán jöjjön a szabadtéri színpadhoz. Itt a csasztuska, olvassa át, népi zenekar fogja kísérni. Nem nehéz, mind a 127 strófa a »Megismerni a kanászt...« dallamára megy. Remélem, tud énekelni!" Azzal kezembe nyomott egy vaskos iratcsomót és újra elrobogott. És ott álltam egy pár 46-os gumicsizmával, ördögbőr pantallóval, s egy cukorsüveggel a fejemen. Mit tehettem? Átöltöztem és megindultam a szabadtéri színpadhoz. Legalább 30 gyerek hancúrozott útközben körülöttem hangos röhögéssel, mindenféle grimaszt vágva felém. A színpadnál a rendezőm már izgatottan várt. „Mindjárt maga következik! Itt a liba, fogja a hóna alá, szelíd, különben is meg van kötve keze-lába!" Megnyugtatott. Hónom alá kaptam a libát, majd összeestem. Pont az első díjat nyert 19 kiló 40 dekás gúnárt kellett nekem a színpadra cipelnem. Node mindegy, gondoltam, első a művészi hivatás. Már éppen indulni akartam a színpadra, amikor a sok fő-, segéd- és alrendező közül az egyik észrevette, hogy nincs toll a cukorsüvegem, illetve a kalapom mellett. Nosza nekiugrottak vagy öten a libámnak, tépték, cibálták és pillanatokon belül két marék toll közül választhattam, melyiket tűzöm a kalapom mellé. Választottam egyet, majd a libával a hónom alatt, roskadozó léptekkel elindultam a színpad közepén elhelyezett mikrofon felé. Azt a tapsot, azt a röhögést, amivel engem fogadtak, sohasem fogom elfelejteni. A közönség szűnni nem akaró derűje miatt jó két percig ki sem tudtam nyitni a számat. Végre rákezdtem a 127 strófából álló csasztuskára. A harmincnyolcadik felé jártam, mikor ráadásul a díjnyertes gúnár is letisztelt. A tehenek bőgtek, a kecskék mekegtek, a kutyák ugattak, a macskák nyávogtak. Mondanom sem kell, a publikum nem a strófákat figyelte, amikben különbeh ilyen kín-rímek voltak, mint például: bika-tokaji, halpaprikás-agronómus, búzakalász-magyaros, hanem engem. Mikor a százhuszonhetedik strófát, teljesen berekedten, kimerülten befejeztem, szűnni nem akaró taps és nevetés honorálta produkciómat.

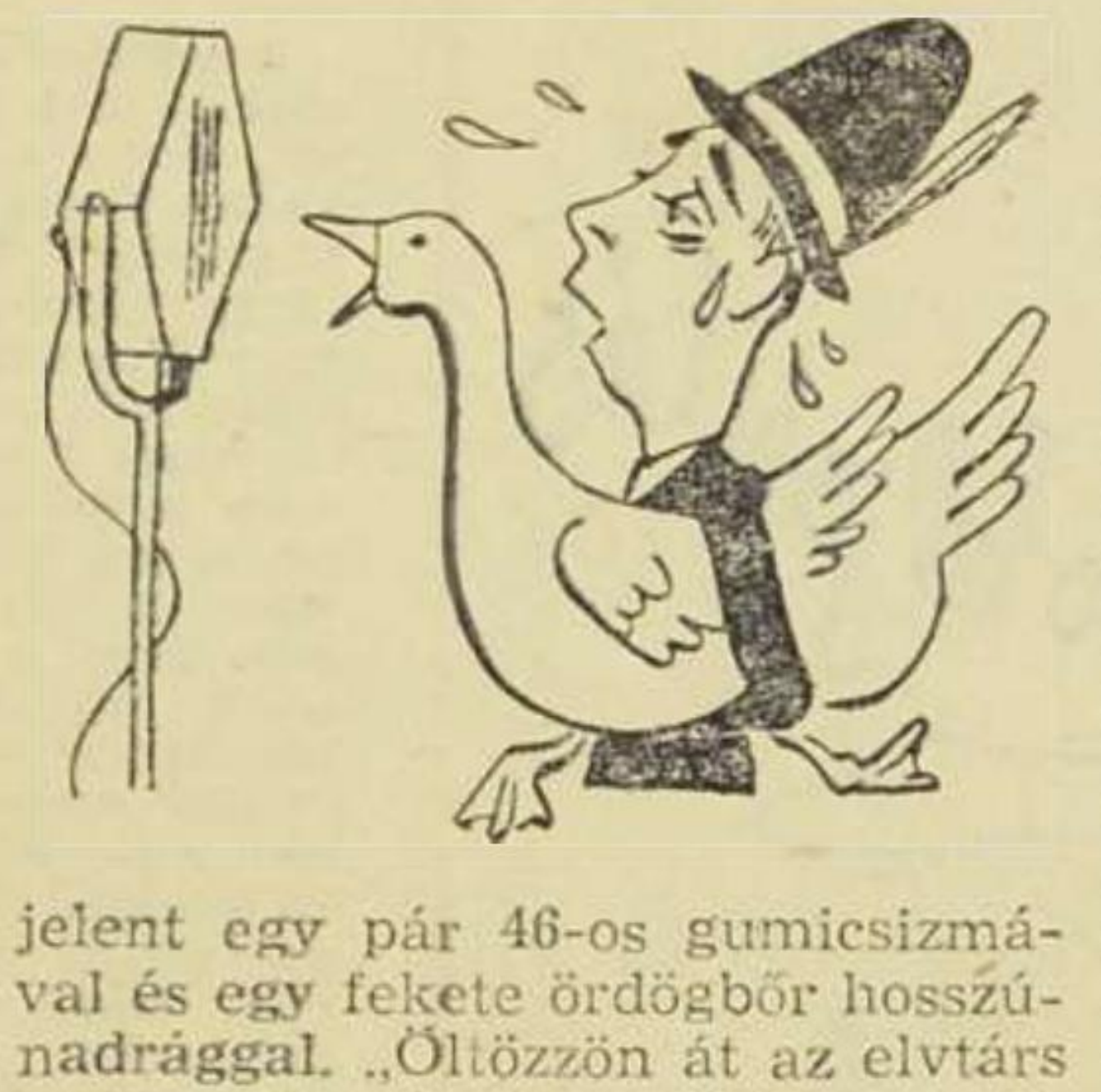

Megköszöntem a tapsot, felvettem a libát, s a közönség harsány kacaja és tapsvihara közepette, mint egy győztes libatermelő, vonultam le a színpadról. A kulisszák mögött a rendező nyakamba borult: „Mit szól hozzá, milyen sikere volt a strófáimnak, most már nyugodtan elárulhatom, én írtam mind a százhuszonhetet."

Szoó György

a budapesti József Attila Színház tagja

Le a bürokráciával!

Egy feladó – négy címzett

Helyszíni beszámoló a Budapesti Szikra Nyomdából

1. Győri Pamutszövő- és Műbőrgyár

Hosszú ideig adós maradt a Győri Pamutszövő- és Műbőrgyár a könyvkötéshez szükséges szövet leszállításával. A kötésre váró könyveket, amelyeknek egyébként a terv szerint már régen készen el kellett volna hagyniok a nyomdát, a folyosókon, munkatermekben helyezték el. — máshol nem volt hely. A hatalmas könyvrakomány szinte lehetetlenné tette a járás-kelést, reggelente parázs vita fejlődött ki a munkavezetők között: ki hogyan közelítheti meg legközelebbi úton a gépét. Létrákat kellett behozni, hogy a könyvhegyeken keresztülmászva, mindenki eljuthasson a saját munkapadjához; ezt a szokatlan reggeli tornát a Győri Pamutszövő- és Műbőrgyárnak köszönhetik.

2. Nyomdaipari Készletező és Raktározó Vállalat

A nyomda újítási megbízottjának nemrégiben egy fontos újítás bevezetéséhez szüksége lett volna két darab golyóscsapágyra. Az anyagbeszerzési osztály az igénylés beadása után hat hónapig várt — hiába. Végül az újítási megbízottnak azt tanácsolták, hogy a Bajcsy Zsilinszky úti Készletező Vállalatnál kaphat csapágyat de ha kettőt akar, akkor négyet igényeljen. Megfogadta a tanácsot, négyet igényelt, de csak egyet kapott. Ezután újra igényelt négyet, s most már megkapta a másikat is.

3. Albertfalvi Nyomdafestékgyár

Sok a panasz a festék minőségére. Mindig más és más fajtát küldenek, ezért újra és újra ki kell tapasztalni a festék tulajdonságait. A gyár avval mentegetőzik, hogy az időjárás miatt változik meg a festék minősége. Úgy gondolják talán, hogy az időjárással kellene valamit csinálni?

4. Felvonó Szerelő Vállalat

Baj van a felvonóval is! A három-négymázsás papírtömböket liften szállítják a feldolgozás helyére. A felvonó azonban gyakran elromlik, mert nem javítják meg rendesen. Ebben a liftjavító vállalat a ludas. A helyi szerelőknek a lifthez hozzá sem szabad nyúlniok. S ha a vállalat szerelője kijön, soha nincs elegendő ideje, hogy alapos munkát végezzen, mert felettesei előre kiszámítják, mennyi időt dolgozhat a liften. Herczeg Jenő, a villanyszerelő csoport vezetője nemrégiben kérdőre vonta a liftjavító szerelőjét miért csapja össze a munkát. A szerelő így válaszolt: „Neki se kezdek! Ennyi idő alatt úgy sem lehet megjavítani rendesen!"

★

Miért van ez így? Erre bizonyára válaszolnak majd az érdekelt vállalatok.

Cs. Á.

Miért ment füstbe ebben az üzemben?

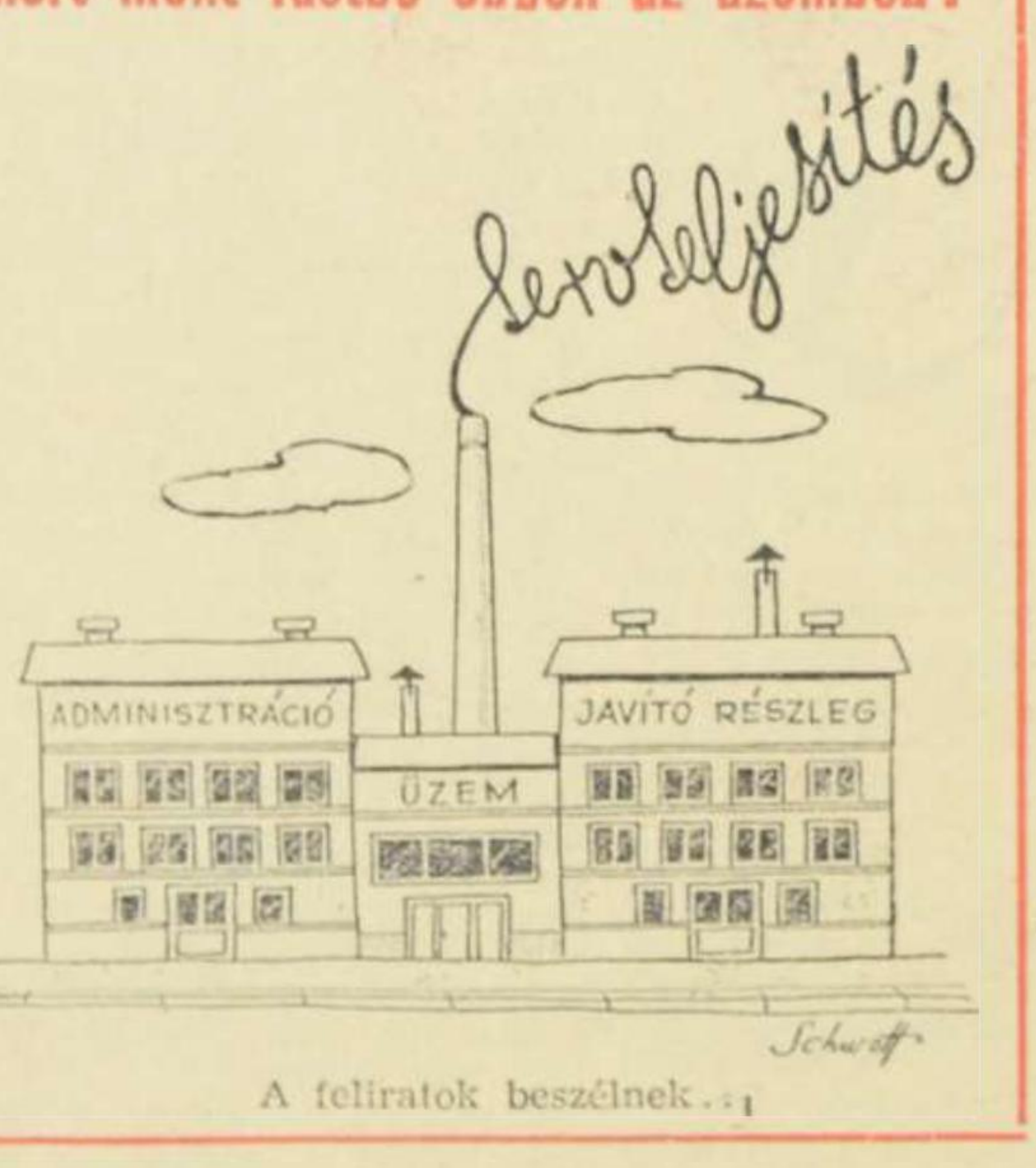

A feliratok beszélnek...

Egy kis félreértés

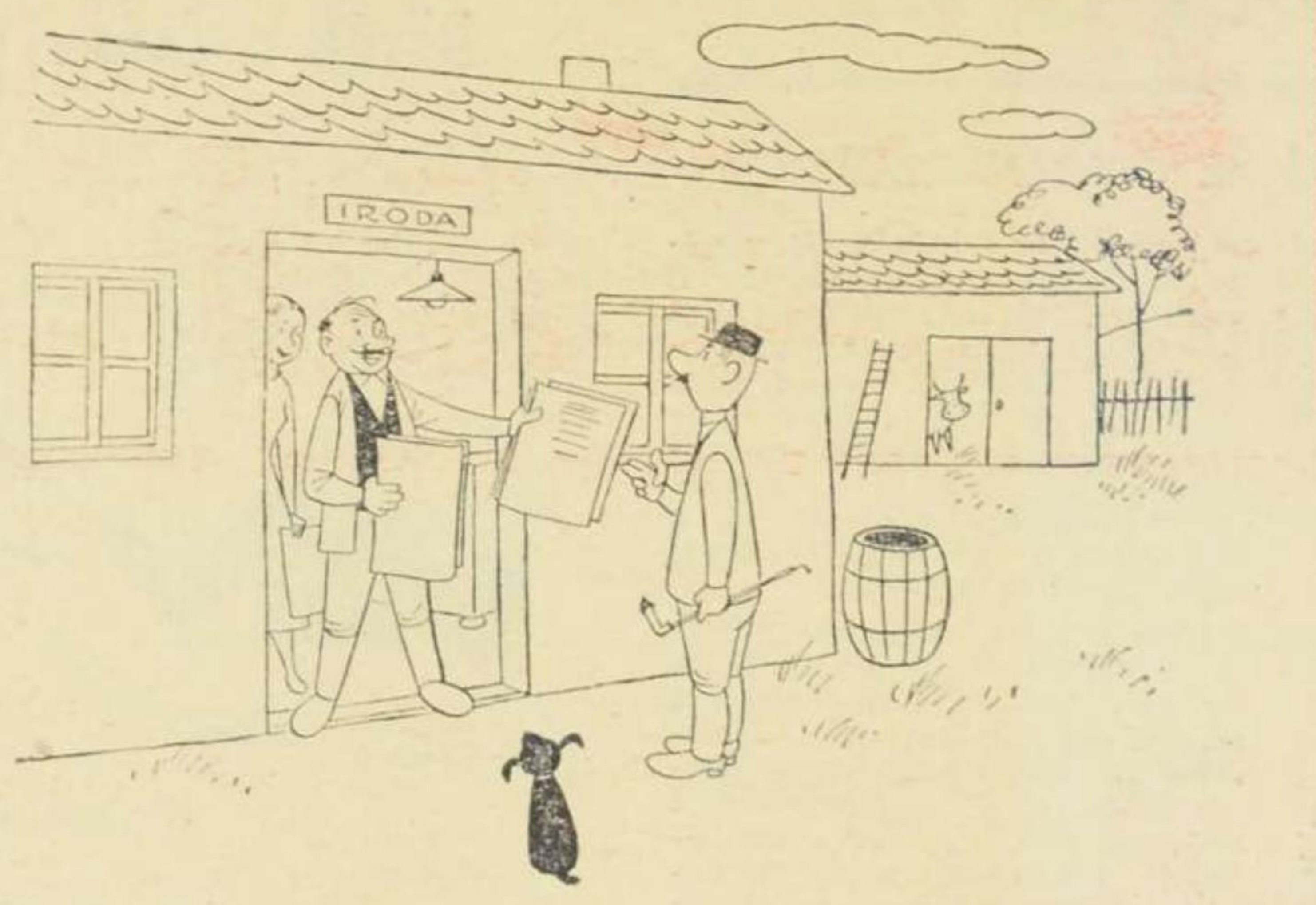

— A megyétől kaptuk ezeket a kérdőíveket. Töltse ki sürgősen brigádvezető kartárs!
— Már egy órája kitöltöttem!
— Téved kartárs. Azok a járástól jöttek...

Nagyon lassan haladnak az üzletátépítések

Jaj de jó a habos sütemény! Ez a mondat egy ismert sláger kezdősora, de egyben megcáfolhatatlan tény is. Ezt bizonyítja a pesti cukrászdák népszerűsége és a Cukrászati Gyár Rákóczi út 49. szám alatti cukrászdájának (a volt Hauernek) állandó zsúfoltsága is.

A gyár igen helyesen, elhatározta, hogy kibővíti a cukrászdát. Igy elérhető lesz, — gondolták, — hogy egy asztalnál ne 2—3 pár, vagy több család foglaljon helyet.

Megbízták az Élelmiszeripari Építő és Szerelő Vállalatot, hogy a cukrászda melletti helyiséget alakítsa át és a két üzletből építsen egyet.

A vállalat június 15-re ígérte az építkezés befejezését. Az időpontot később július 15-re, majd szeptember 5-re módosították, de aki a Rákóczi úton a 49. számú ház előtt megy el, az minden szakértelem nélkül megállapíthatja, hogy szeptember 5-én még nem ehet habos süteményt az újjáalakított cukrászdában, mert az építkezés úgy áll, mint hónapokkal ezelőtt. Azt, hogy „áll", szószerint kell érteni, mert egyáltalán nem dolgoznak rajta. A vendégek, akik a régi cukrászda belső részébe járnak, (a ház kapubejáratán keresztül) egy ideig örömmel hallgatták a kopácsolást, mert arra gondoltak, hogy minden kalapácsütés megrövidíti az új, szép cukrászda megnyitásának idejét. Azután csend lett. Az történt, hogy a cukrászda építőit egy hónapra átvitték egy Jász utcai építkezéshez. Ezenkívül még az is történt, hogy városszépítészeti szempontból megváltoztatták az utcai homlokzat tervét. Ez is jelentős időveszteséget jelentett. Ha az építkezés megkezdése előtt gondolnak a városszépítészeti szempontokra, értékes heteket nyernek...

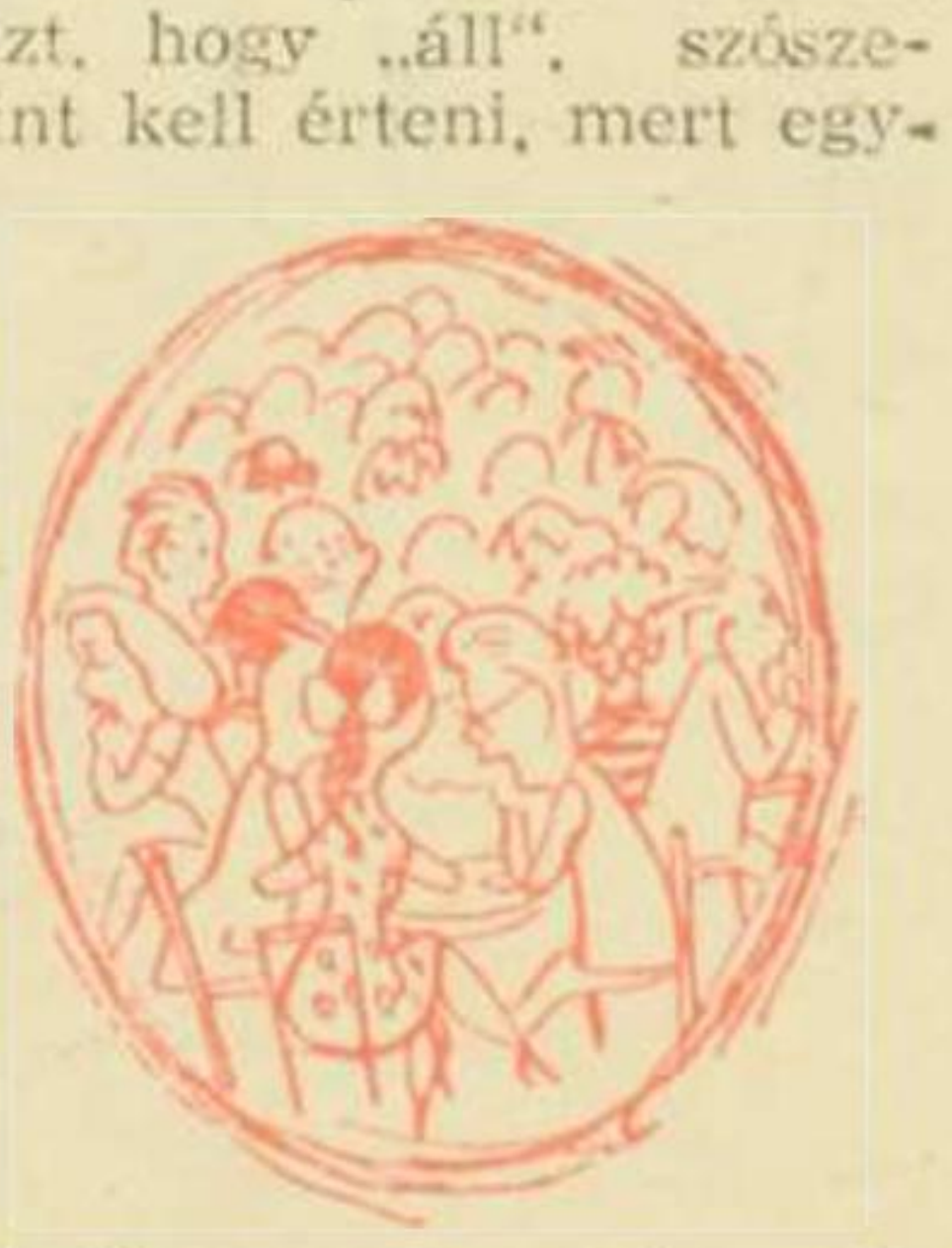

A cukrászda nyitvalévő részében most persze még nagyobb a zsúfoltság, mint azelőtt volt. Ha valaki például leejt egy mignont, a sütemény nem ér földet, hanem valamelyik vendég ruháján köt ki.

A Rákóczi úti cukrászda esete nem egyedülálló. Ugyanez a helyzet a Rókus kórházzal szemben megnyíló cukrászdával és számos más budapesti üzletátépítéssel.

(sti)

Egy elmaradt műsoros est margójára

A múltkoriban Téglás községben öles plakátok hirdették, hogy a faluba érkezik Vadas Zsuzsa énekesnő és a népszerű Tabányi-együttes. „Erre táncol Budapest", — ez volt a címe a sokat ígérő műsornak, amelyre felfigyelt nemcsak Téglás község, hanem a környező falvak népe, és mi, hajdúhadháziak is. Nem csoda, hogy vasárnap özönlöttek a nézők a téglási gyár kultúrházába, ki gyalog, ki kerékpáron, de a szereplők egyre késtek... Háromnegyedtízkor bementünk az irodába és megkérdeztük, mi lesz az előadással. Kiderült, hogy Vadas Zsuzsa és Tabányiék megérkeztek, de el is mentek. Ok: nem gyűlt össze annyi pénz, amennyit ők kértek.

Csalódottan, dühösen hagytuk el a kultúrházat: ha már a művészek elmentek, miért nem mondták meg előbb nekünk is, hogy hazamehetünk?

Tabányiék és Vadas Zsuzsa is tekintettel lehettek volna a zsúfolt házra, a nagy érdeklődésre és arra a szeretetre, amellyel a téglásiak fellépésüket várták.

Osváth Erzsébet
Hajdúhadház.

Utazás akadályokkal

Az augusztus 20—21-i IBUSZ D-vonattal a Balatonhoz utaztam. Az indulási idő reggel 6 óra 8 percre volt kitűzve, de hét órakor még a Délivasútpályaudvarán voltunk. A vonatról hiányoztak a kocsik számát feltüntető táblák. Ez persze óriási kavarodást idézett elő. Valaki elkiáltotta magát: „Ez a 17-es kocsi!" Akiknek ide szólt a jegyük, felszálltak, elfoglalták a helyüket. Később kiderült, hogy az a 3-as kocsi, s megindult a népvándorlás. Amikor átmentünk a másik kocsiba, amelyet 7-esnek véltek, kitűnt, hogy az a 9-es kocsi. Az utasok ide-oda száguldoztak a vonat mentén, míg megtalálták helyüket.

Ha nyári csúcsforgalom idején késik a kiránduló vonat, azt még csak megértem, de nem tudom megérteni, miért nem számozzák meg a kocsikat idejében, az indulás előtt? Ezt igazán nem akadályozza a nyári csúcsforgalom!!

(—di)

ELTÜNT KÖTVÉNYEK

1951-ben a Kaposvári járási Tanácsnál dolgoztam, és ugyanott jegyeztem a Második Békekölcsönből 600 forintot. Ezt az összeget a járási tanács illetékes osztályán az utolsó fillérig befizettem. De mikor a kötvénykiosztásra került sor, én már a Kaposvári Erdőgazdasághoz tartozó Kaposgyarmati Véd. Ker.-ben teljesítettem szolgálatot és így a kötvényeimet nem kaptam meg. Annakidején, amikor a tanácstól eljöttem, az áthelyezéssel kapcsolatos összes iratokat megküldték, de a kötvényeimet még a mai napig sem tudtam kihajszolni. Pedig sokszor megpróbáltam az elmúlt négy esztendő alatt. A sok sikertelen futkosás után arra a meggyőződésre jutottam, hogy az eltűnt kötvényeimet csak a Ludas Matyi tudja előkeríteni.

Büttl Vince erdész
Karád

Méregdrága vízcsap-szerelés

A XI. kerület, Bartók Béla út 17. szám alatt lakom, ahol egy kis szobám van. Mivel eredetileg raktárnak használták, vízcsap nem volt benne, a vízért mindig ki kellett járnom a folyosóra. A tarthatatlan helyzet miatt egy vízvezetékszerelőtől árajánlatot kértem. A csap felszereléséért anyaggal együtt körülbelül 160—180 forintot kért. (A vízcső ugyanis bent volt és a mosdókagyló fel volt szerelve.) Ezt azonban drágának találtam és a XI. kerületi Vegyesipari Javító Vállalathoz fordultam.

Két hét múlva a munka elkészült. A számla összege 449,90 forint volt!

Ezért az összegért a következőket csinálták: egy szakmunkás és egy segítő reggel fél kilenctől 12-ig dolgozott. A felszereléshez egy csapot, egy szifont és körülbelül 40 centiméter levezetőcsövet, egy elzárókereket, ezenkívül gipszet használtak fel.

A nagy összegű számla miatt felvilágosításért fordultam a Vegyesipari Javító Vállalat irodájához, ahol a következő „kalkulációról" értesültem:

A munkabérköltség 105 forint. (Jól fizetnek ennél a vállalatnál: 15 forintos órabér! Pedig az egyik dolgozó nem is volt szakmunkás.) Az anyagköltség — bár ezt is soknak tartom — 155 forint volt. Ez tehát 260 forint! 200 forintot a felsőbb szervek által megállapított törvényes százalék tesz ki. Ezt az összeget a szövetkezeti kulcs, nyereségi százalék és egyéb címen számolják hozzá.

Igy lett a 250 forintos vízvezetékszámlából 450 forintos összeg.

Jó lenne, ha illetékes szervek felülvizsgálnák a százalék kiszámítását, mert furcsa, hogy annak összege magasabb, mint az egész munka és az anyag értéke.

Szabó Imréné
Bp., XI., Bartók B. út 17.

◆

Ludas Matyi elintézte...

„Levelek rajzokban" címmel bíráló rajz jelent meg, mely kifogásolta, hogy a kecskeméti Kurucz téri iskola előtt szemétdomb van. Közöljük, hogy az iskola elé a szemetet éjjel hordták oda a környékbeli lakosok. A városi Köztisztasági Vállalat a rajz megjelenése után a szemetet azonnal eltakaríttatta.

Bács-Kiskun megyei Tan. VB.
oktatási osztálya.

★

SZTK-ügyemet megvizsgálták és a táppénzkülönbözetet kifizették.

Mallász Alfréd.
Budapest, VII. Bíró L. u. 18.

★

Kedves Ludas! Közbenjárásodra hibás gázórámat kicserélték.

Vank Gyula
Budapest, VI. Szinyei Merse u. 18.

★

Örömmel értesítelek, hogy a vadkáromat megtérítették.

Kaszli József
Bürüs

LUDAS MATYI Szerkeszti a szerkesztőbizottság GÁDOR BÉLA (főszerkesztő), FÖLDES GYÖRGY (felelős szerkesztő), GÁSPÁR ANTAL, TABI LÁSZLÓ (szerkesztő)
TONCZ TIBOR (művészeti szerkesztő).
A kiadásért felel a Lapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: VII., Lenin körút 9—11 Telefon: 222—271, 221—283. — Kiadóhivatal VII. Lenin körút 9—11 Telefon: 221—285.
Terjeszti: Budapesten a Főposta Hírlapterjesztő Üzeme, vidéken a helyi hírlapterjesztéssel foglalkozó postahivatalok. Előfizetés: a Posta Központi Hírlap Iroda Vállalatnál.
Budapest, V., József nádor tér 1. távb. 180—850 Negyedévi előfizetési díj: 8.40 Ft. Csekkszámlaszám: 5.170.
Szikra Lapnyomda, Budapest, VIII., Rökk Szilárd utca 6. — Felelős vezető: Kulcsár Mihály. — Példányszám: 405 000.
KÉZIRATOT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.